

SLOVENSKI NAROD.

Izšla vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznika, ter velja po pošti prejemati na avstro-ogrsko deželo na vsa leta 25 K, na pol leta 13 K, na četrt leta 6 K 50 h, na en mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano s pošiljanjem na dom na vsa leta 24 K, na pol leta 12 K, na četrt leta 6 K, na en mesec 2 K. Kdor hoči sam prejeti, plača na vsa leta 22 K, na pol leta 11 K, na četrt leta 5 K 50 h, na en mesec 1 K 90 h. — Za tuje dežele tolike več, kolikor znaša poština. — Na naročbe brez istodobne vpošiljave naročnine se ne odira. — Za oglasila se plačuje od petorodne pet-krat po 12 h, če se oglasila tiska enkrat, po 10 h, če se dvakrat, in po 8 h, če se tiska trikrat ali večkrat. — Doplačaj se izločilo frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravitelstvo je v Knafovih ulicah št. 5, in sicer uredništvo v I. nadstropju, upravitelstvo pa v pritličju. — Upravitelstvu naj se blagovolije pošiljati naročnine, reklamacije, oglasila, t. j. administrativne stvari.

„Slovenski Narod“ telefon št. 34.

Posamezne številke po 10 h.

„Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

Rekord državniške modrosti in previdnosti.

Naša ljuba Avstrija je na glasu pred vso javnostjo, da je država neverjetnosti in da je ni pod solncem dežele, kjer bi se oni, ki držé državno krmilo v rokah, odlikovali s tako gorostasno nesposobnostjo, nevednostjo in glupostjo, kakor baš v Avstriji.

In da ta slava dvomljive vrednosti ne izgine in da svet ne dobi drugega, boljšega pojma o naši čestiti državi, zato skrbé z naporom vseh svojih sil naše visoke vlade, ki hlastno pograbi vsako najmanjšo priliko, ki se jim nudi, da se osmešijo in nesmrtno blamirajo pred vsem svetom. Tako so delale doslej vse naše vlade in docela umljivo je, da lahorike, ki so si jih te pridobile na tem znamenitem polju, niso dale mirno spati tudi Gautschevemu kabinetu, oziroma njegovemu novo pečenemu voditelju naučnega portfelja Bienenrthu.

In priznati se mora, da si je v tem oziru Gautscheva vlada srečno priborila rekord smešnosti in donkišotstva.

Doslej so se pri nas smatrale za državi opasne in pogubne razne politične organizacije in struje in posamezne politično pronosovane osebe, sedanjí vodja naučnega ministristva Bienenrth pa je v svoji neskončni modrosti in prebrisanosti srečno iztuhtal, da so lahko za obstanek države nevarni tudi šolski otroci in da so lahko državi pogubne tudi šolske, kulturne slavnosti, ako se teslučajno vršé pred spomenikom slovenskega pesnika!

Zares to je višek državniške modrosti in previdnosti, ki jo omejeni možgani nas navadnih državljánov ne morejo niti pojmiti, kamoli da bi mogli prodréti v njene tajne!

V naši beli Ljubljani se je odkril največjemu Slovencu, pesniku svetovne slave, čigar dela so prevedena malone na vse kulturne jezike, spomenik, skromen sicer, a dostojen in estetično lep in čist.

Odkritja tega spomenika, ki se je postavil možu, po čigar neprecenljivi zaslugi se je slovenski narod dvignil na višek kulturnega razvoja in upravičeno stopil v krog prosvetljenih narodov, se je udeležil ves narod, vsi njegovi sloji, ki vedo dostojno ceniti pomen tega veleuma v zgodovini slovenski.

Prešeren je v naši povestnici nalik velikemu, kise je pojavil, kakor žareč meteor, ki z žarom svojega uma razsvetljuje temno naše obzorje. Prešeren je eden izmed redkih onih mož, s katerimi se lahko ponasamo pred svetom, ki je nam svetel vzor rodoljubja in pesnik-prorok, čigar spominu se mora ves narod slovenski klanjati v hvaležnosti in spoštovanju, saj je on proroški pel že v časih, ko so še temni oblaki zastirali slovenski horizont, da »Kranjcem vremena bodo se zjasnile«.

Tega moža bi naj po svoje slavila tudi slovenska mladina.

30. t. m. bi se naj mladina vseh ljubljanskih šol v slovesnem sprevodu zbrala pred Prešernovim spomenikom, kjer bi ji za to slavnost določeni govorniki v poljudnih besedah naslikal življenje velikega Prešerna, označil njegov vpliv na slovensko slovstvo, pojasnil njegov veliki pomen za narod slovenski in ga postavil za vse dobro dovetni mladeži za zgled in v posnemanje kot vzor človeka in rodoljuba.

Mladina bi naj nato defilirala pred spomenikom in položila ob njegovo vnožje vence.

Tako je bila zamišljena ta slavnost in mislimo, da ni pametnega človeka, ki bi ne priznal, da bi bila ta prireditev tako nedolžna, kakor si nedolžnejše ne moremo niti misliti.

A vkljub temu so se našli ljudje, ki so zastavili vse sile, da na vsak način preprečijo to povsem nedolžno slavnost.

To so tisti elementi, ki se ničesar bolj ne boje, kakor da bi se naši mladini vcepila v mladasrca krepka narodna zavest, vznešeno domoljubno čuvstvo in je-kleni narodni ponos!

Tu so se našli v bratskem objemu združene — Nemci in klerikaleci!

Kakor je Nemcem neljubo, da bi se Sloveni že v zgodni mladosti navzeli narodnega duha, ki bi jih varoval potujčevanja, tako je našim klerikalcem neprijetno, da bi se naša mladina že v zornih letih nasrkala krepke narodne zavesti in odločnosti, ki bi jo branila v poznejših letih, da bi ne bila slepo orodje v rokah tujih sil.

In našli so se vredni bratci, ki jih je združil eden in isti smoter k skupnemu delovanju, k skupnemu naporu, da z združenimi močmi preprečijo samo na sebi toli nedolžno prireditev.

Najprvo so se spravili na deželni šolski svet in na deželno vladu in z vsemi sredstvi — z obrekovanjem, natolcevanjem in s podlimi denunciacijami skušali dokazati, kako pogubna in škodljiva bi bila ta slavnost za mladino in da jo je treba zbog tega na vsak način prepovedati!

A ker tukaj niso našli poslušnih ušes, so se zatekli na Dunaj, kjer so odprli široko svoja vrata njihovim natolcevanjem in podlim sumničenjem!

In zgodilo se je nekaj neverjetnega, nekaj nečuvnega, kar bi se moglo zgoditi morda samo še na blaženem Ogrskem, da je osrednja vlada šolsko slavnost pred Prešernovim spomenikom prepovedala proti ponovnemu sklepu deželnega šolskega sveta in vkljub priporočilnemu poro-

čilu kranjskega deželnega predsedstva.

Jasno je, da je s tem osrednjavladadesavoirala deželni šolski svet, da jedesavoirala organe deželne vlade kranjske, jim škodovala na ugledu in jih ponižala pred vso javnostjo. To je nečuvšen škandal, to je javen dokaz za to, da vlada v vladnih krogih na Dunaju najhujša korupcija, zakaj samo ako so vladni organi korumpirani do mozga, se dajo zapeljati k takim dejanjem, ki bijejo v obraz zdravi razsodnosti in pametnemu prevdanku.

Prepoved šolske Prešernova slavnosti pa je tudi posredno klobuta narodnonapredni stranki, da si kot taka z nameravano svečanostjo ni imela prav nič opraviti.

Misel, da bi se naj ta slavnost priredila, je izšla iz c. kr. mestnega šolskega sveta. Vkljub temu so to slavnost slikali tako klerikaleci, kakor Nemci kot strankarsko prireditelji, da si mora biti vsakemu pametnemu človeku jasno, da je ta trditve naravnost abotna in absurdna. Rekli smo, da je vsak pameten človek o tem prepričan, a takih ljudi menda ni v ministristvu, ker sicer bi se ne našlo v njem pobožnih duš, ki bi verjele takim abotnim obrekovanjem.

Ker pa vendar ne moremo misliti, da bi se nahajali v vladnih krogih ljudje tako kretenskega naziranja in mišljenja, da bi bili prepričani, da se je hotelo mladino izrabiti pri slavnosti v politične svrhe, nam ne preostaja drugega, nego da domnevamo, da si je vlada mislila, poslušajoč klerikalna šepetanja, da se bo naša mladež pred Prešernovim spomenikom pohujševala.

Ker pa smatra vlada po klerikalni zaslugi za prirediteljico Prešernove slavnosti narodno-napredno stranko, jo je s prepovedjo te svečanosti takorekoč proglašila in stigmatizirala kot pohujševalko in zapeljivko mladine!

Proti takemu podtikanju protestu-

jemo z vso odločnostjo in izjavljamo slovesno, da si bomo vedeli dobiti zadostženja za tako brezstidno žalitev. Z elementi tako kretenske omejenosti, kakršna se kaže z imenovanje prepovedi, bomo že znali obračunati! —

Ta prepoved je prvisad nemško-klerikalnekoalicije, ki se je prvič pokazala v tem, da je preprečila docela nedolžno narodno prireditelji!

Ladja vladne politike na Kranjskem je krenila po klerikalnem kurzu, klerikalizem je splaval na površje in že pri prvem svojem pojavu je pokazal, kaj ima slovenski narod pričakovati od klerikalnega režima.

Prekrasna perspektiva za bodočnost!

Obmejni Slovenci, v bodoče se boste lahko s ponosom ozirali na Kranjsko, kjer bodo v tem duhu vladali klerikaleci s svojimi zavezniki — Nemci!

Državni zbor.

Dunaj 26. septembra. Izjava ministrskega predsednika, dasi je bila prav medla, je napravila vendar precej ugoden vtisk, posebno pri — Nemcih. Baron Gautsch si je na vse kriplice prizadeval, da bi Nemcem dokazal, da glede jezikovne enakopravnosti ostane vse pri starem.

Socijalni demokratje pa so se do dobra osmešili. Napovedovali so celo vojsko, uprizorili pa so le kokodajskanje s svojimi medklici.

Pri čitanju došlih vlog so skušali Vsenemci uprizoriti obstrukcijo proti predlogi glede italijanske pravne fakultete, ki je bila prva točka dnevnega reda. Vsenemci so namreč zahtevali, da se morajo vse vloge prebrati dobesedno, kar se je tudi zgodilo.

Potem je kratkočasil zbornico poslanec grof Sternberg, ki je metal okoli sebe „ušivce“, da ga je moral predsednik opetovano ukoriti. Zagovarjal je barona Fejervaryja, nazival

LISTEK.

Zakaj sem potoval in kako?

(Dalje.)

Na kolodvoru vzamem vozni list do Trbiža, ker sem hotel to progo prevoziti z železnico. To pa iz dveh vzrokov: prvi, ker je do Trbiža, kakor znano, cesta močno napeta in je zato vožnja precej težavna; drugi in glavni, da bi šim prej prišel iz ozračja, kjer se je igrala in doigrala tragedija moje nesrečne ljubezni. Brk in mrk sedem v prazen kupej tretjega razreda, s hrbotom obrnjen proti Ljubljani, si prižgem svaščico in se začnem ravnokar vestno pripravljati, da bi nemoten premišljeval svojo žalostno usodo, kar začujem hrum in šum, sopihanje in kokodajskanje, nato se pa odpro kupejska vrata in v kupej se zaženeta dva paglavca ter se začneta puliti za prostore, za njima se pa privali dama štrtinjakove obilnosti, sopihajoč in briščó si potno čelo, za njo pristopica gospodična pajže suhosti in nazadnje vstopi služkinja, obložena s

kovčegi in škatljami, kakor kaka diška oslica.

Z mojim nemotnim premišljevanjem vošigled tej družbi ni bilo nič, dasi sta se dečka takoj pomirila, ko sta me opazila. Eden je imel namreč čast, da je bil moj učencec že v preteklem šolskem letu, drugi jo bo pa imel, kakor je mama rekla, v naslednjem. Vkljub temu pa sta skrivnem na si še že privoščila kak duvljaj.

Že mnogo prej, predno smo se pripeljali do postaje, kjer so izstopili, sem zvedel iz ust zgovorne gospe mame natančen šivotopis vsakega člana njene obitelji. Najbolj me je kot svobodnega sameca seve zanimal oni gospodične hčerke. Ta prihaja, kakor je mama v eni sapi in v ljubljanski nemščini, bogati na »aber« in »johtasta«, pripovedovala, ravnokar z Dunaja, kjer se je učila umetnega vezanja in slikarstva, peljejo se pa na Gorenjsko na letovišče, kjer hočejo prebiti počitnice, papa (to je njen mož) pa pride čez par dni za njimi itd. itd.

Ko so izstopili in so se moja ušesa nekoliko ohladila, kar se je tem prej zgodilo, ker je začel padati

hladen dež, pride mi na misel moja Agata. Primerjal sem jo z omenjenima damama in prišel do zaključka, da je gospodični kos v suhosti, njeni mami pa v zgovornosti, obe pa prekaša v principi doslednosti. In tako se je škodolica nagnila na njeno stran in v njeno prid. Srce me je pa vnovič zabolelo.

Ko sem prišel na Trbiž, je še vedno deževalo. Zato me je skrbelo, kako bom prišel od tu do Pontablja; kajti od Trbiža sem se hotel peljati s kolesom. Da je pa od Pontablja naprej lepo vreme, o tem sem bil prepričan. Saj zakaj neki bi se Italija imenovala solnčna, ako tam solnee ne sije. In tako je bilo tudi v resnici. [Pa tudi Korotan je soluce obsijal in mogel sem zajahati kolo.

Lepa je bila vožnja. Zrak je bil po dežju primerno ohlajen, cesta brez prahu in vedno nekoliko viseča. Ogledoval sem si lepe pokrajine, po katerih še bivajo ostanki koroških Slovencev, o čemer priča tupaťam kak slovenski napis na hišah; sem piano žvižgal in pel in nezvesta Agata mi je počasi pa dosledno ginevala iz spominá.

Ker sem imel čas in prilikost,

sem se potoma uril tudi v različnih kolesarskih »furteljih«. Te si jaz namreč počasi, zato pa tem bolj temeljito prilastujem. Tako na primer: Prvo leto sem se naučil za silo voziti, vendar samo po ravnem in še tu sem sedel na kolesu ko plop, ne da bi si upal ganiti se. Drugo leto je že šlo malo navkreber in malo navzdol in tudi manj leseno sem se držal vehikla. Vendar če mi je kaka mušica sedla na nos, ki baje zelo izživajoče štrli v svet, tedaj sem jo moral pustiti mirno pri njenem ščegetajočam opravlju, ali sem pa moral kratkoma stopiti s kolesa, da sem jo odgnal z njenega vzvišenega sedeža. Tretje leto pa že nobena muha niti mušica ni bila več varna; kajti leva roka se je že tako emancipirala od gubernala, da sem z njo lahko pognal vsak mršes z obraza, za silo pa tudi posegel v žep po uro. Letos, v četrtem letu svojega kolesarjenja, pa že šepico elegantno privzdignem; vendar da bi s obema rokama prosto razpolagal in se kar tako kakor kak ševljarski vajenec po Krakovskem nasipu, s prekrižanimi rokama vozil, ponosno zroč v svet, tako daleč se še nisem izvež-

bal. In ravno ker sem hotel letos tudi to spretnost doseči, pripetila se mi je nezgoda, o kateri bodo ljubezni čitatelji in dražestne čitateljice — da bi le tudi Agata bila med njimi, gotovo bi se ji smilil! — pozneje slišali.

Toda dovolj o tem! Ta kratek ekskurz o mojih kolesarskih zmoglostih se mi je pa zdel potreben, da svoje mnogobrojno čitateljstvo o sebi kot kot kolesarju primerno orientiram.

Tako zdaj pa naprej. V razpoloženosti, ki bi me usposobila, speaniti najlepše lirске pesmi, za katere bi se založniki kar puiili, pridirjam do trdnjave Malborget. Ko si jo ogledam, kolikor so dopustili ondi stoječi stražniki, in prečitam napis na tik trdnjave stoječem spomeniku, postavljen, če se ne motim, v spomin 1805 tu padlim junakom, odpeljem se dalje in v minutah privozim domostička, ki meji Pontablju od Pontebe in dela mejo med Avstrijo in Italijo. Komedije, ki so predpisane pri prekorađenju meje s kolesom, sem pri avstrijskih stražnikih hitro opravil, ne tako hitro in gladko pa pri italijanskih. (Dalje prib.)

vse poslance lakaje, ki so krivi, da je malopridnež še vedno minister zunanjih zadev. Rekel je: „Le lakajev pravice imamo, gnila banda smo, med močnim ogrskim parlamentom in slabo krono smo kup dr...“ — Ministrskemu predsedniku je očital, da se je naučil umetnosti grofa Taaffeja.

Med došlimi vlogami je bil tudi dopis ljubljanskega deželnega sodišča, ki zahteva, da se mu izroči poslanec Žitnik zaradi žaljenja na časti. — Razen Čehov je tudi poslanec dr. Šusteršič vložil nujni predlog za splošno volilno pravico.

Parlamentarni položaj.

Dunaj 26. septembra. Češki klub je imel po današnji deželnozborni seji svojo sejo. Sklenilo se je, da vložijo češki poslanci nujni predlog za splošno, enako in direktno volilno pravico in da podpirajo predlog. V debato o vladni izjavi pošlje klub poslance Dvořáka, Stránskega, Kramářa in Hrubýja. Potem se je razvila razburljiva politična debata, v kateri so razni poslanci izražali svoje nezadovoljstvo nad politiko češkega kluba. Zahtevalo se je, naj klub stopi iz svoje rezerve napram Gautschevemu ministru ter zahteva, da vlada ne ostane samo pri obljubah, temuč naj pride že z dejanjem.

Dunaj 26. septembra. Državni zbor bo imel v sedanjem zasedanju še samo pet sej, in sicer jutri in v petek, nadalje pa še tri seje prihodnji teden.

Kriza na Ogrskem.

Budapešta 26. septembra. Ministrski predsednik baron Fejervary je poklican k cesarju na Dunaj, kamor odide že danes. Pred njegovim odpotovanjem se je vršil ministrski svet, ki je določil predloge in načrte, ki jih izroči Fejervary cesarju. Vsi poslanci, ki so zadnje čase izstopili iz liberalne stranke, so se pridružili koaliciji. — Rektor vseučilišča dr. Lang je naznanil zbranim vseučiliščnikom, da je vseučiliščni senat razveljavil lani izdano naredbo, ki je prepovedovala prirejanje demonstracijskih obhodov ter udeležbo pri političnem gibanju. Vse to je sedaj dijakom dovoljeno. — V Ostrogonu je sklenil ljudski shod, da se voditeljem koalicije naroči, naj ne gredo več na Dunaj, ako bi bili še kdaj vabljeni k avdienci, ker o Ogrski se sme razpravljati le na ogrskih tleh.

Dunaj 26. septembra. Cesarjevo nevoljo, ki jo je pokazal voditeljem ogrske koalicije, je povzročila največ veleizdajska brošura. Ko je cesar čital, da je ime bivšega ministrskega predsednika barona Banffyja v zvezi z brošuro, si jo je dal predložiti ter jo do konca prečital potem pa je znožilo: „Sedaj imam pa dovolj!“

Senzacije z Balkana.

Petrograd, 26. septembra. Vest, da se avstro-ogrski čete polaste

Novega bazarja, smatrajo na Ruskem za resno. „Novoje Vremja“ piše: „Vsako premikanje Avstro-Ogrske proti Mitrovici napravlja v slovenskih državah najhujši vtisk, ker podkopuje zaupanje v dogovor v Münchenu ter narodnostne prepire v Macedoniji znova podžiga. Rusija pa stoji v veliki zunanji politiki na razpotju in ako Avstro-Ogrska ravno ta trenutek porablja, more biti to za Rusijo odločilen dokaz.“ — „Fremdenblatt“ pa pojasnjuje, da so vse take vesti izmišljene, a glede Prjepolja smešne, ker so tam že 26 let avstrijske cete.

Gospodarstvenaja duma.

Petrograd, 26. septembra. Kongres 113 članov zemstev in 66 mest se je posvetoval o novi dumi. Nekateri govorniki so zahtevali, naj se duma bojkotuje, ker ne odgovarja željam zemstev ter je nemoralna. Končno se je sklenila resolucija, v kateri je rečeno, da duma ni narodni zbor, zato pa se mora delovati na to, da pride v njo čim več meščanov in kmetov, ki bodo tvorili svoje skupine proti birokraciji. — Volitve v Gospodarstvenajo dumo se začne 4. decembra.

Dopisi.

Z Rov. Kakor smo že poročali, je bila preteženo nedeljo igra na Rovih, katere se je pa, žalibog, slabo končala. Že pri prvem dejanju se je začel škandal in bombardiranje na igralni oder, pri drugem pa je vdrlo par pijanih barab na oder z nesramnimi posviki na 88 igralce in na drušvenega vodjo z besedami: „Ta hudič mora še nočoj orkniti in nato so počeli razgrajati in delati škandal, da je bilo groza. Da v takem položaju seveda n'kamor nismo mogli naprej, je samo ob sebi razumno in k temu je še pripomogel dež, da smo končno morali sredi igre končati, da smo zabranili daljino razgrajanje in škandal. Pri vsem tem pa izrekam vsem 88 igralcem in igralkam moje iskreno zahvalo, posebno g. Simonu Pevcu in gđ. Mici Koritnik, katere sta v kljub vsemu nesramnemu početju svojo vlogo izborna končala. Istotako vsa hvala in čast vsej roveski mladini, katere bodo vkljub barbarskemu početju nesramnih fantalinov vztrajno delovala na narodnem polju. Obenem izrekam radi mojega naglega odhoda vsem 88 igralcem, od katerih se ne morem osebno posloviti, iskreni pozdrav z zagotovilom, da mi ostane vsa rovska mladina v vednem sladkem spominu.

Knjigovodja kolovške lesne industrije.

Obč. svet ljubljanski.

Ljubljana, 26. sept. 1905.

Predsedoval je župan Ivan Hribar. Za overovatelja zapisnika je imenoval obč. svetnika Lenčeta in pl. Trnkoczyja. Nadalje je prečital cesarjevo zahvalo za čestitko k rojstnemu dnevu.

Potem je govoril ganljivo posmrtnico za časa počitnice umrlemu dvornemu svetniku dr. G. Kreku. Naglašal je pokojnikove zasluge za književnost, za vseučiliščno mladež.

kateri je bil prvi oče in njegovo žarko domoljubje, ki ga je vlelo v domovino preživeti sadnje čase svojega življenja, a še celo na smrtni postelji v tujem Gradu je bila njegova sadnja želja, naj bi mu počivalo truplo v domači zemlji. V znak sožalja so se občinski svetniki vzdignili s sedežev.

Nadalje je naznanil, da sta sinova pokojne gospe Guttmannove poslala občinskemu svetu zahvalo za udeležbo pri pogrebu ter podarila 100 K za mestne reveže. Se je hvaležno vzel na znanje. — V Velikem Gabru na Dolenjskem umrla zasebnica Marija Zajčeva je volila za ljubljanske ljudske šole 200 K. Sa je istotako hvaležno vzel na znanje.

Za prizadeto prebivalstvo v južni Italiji.

Nadalje se je župan spominjal na strahovito potresno katastrofo v Kalabriji ter naglašal, da posebno mi ljubljanci pojmo tako strahote. V takih trenutkih nehajo vsa politična nasprotstva. Predlagal je, naj se dovoli prizadetim 500 K podpore, ki se odpošljejo rimskemu županstvu, da jih razdeli. Enoglasno sprejeto.

Spomini na Prešernovo slavnost.

Potem se je župan spominjal velepomembne slavnosti dne 10. t. m., ko se je postavil spomenik našemu velezaslužnemu in velikemu pesniku, našem narodnemu proroku Francetu Prešernu. Z vseh strani so prihitali v belo Ljubljano ljubi rojaki in dragi slovenski bratje, katerih vseh se je posebej hvaležno spominjal, posebno obmejnih Slovencev, ki vkljub hudim narodnim bojem niso izgubili čuta za skupnost in narodno pravo. Da je slavnost popolnoma dosegla svoj cilj, dokazujejo dopisi, ki jih je dobil po slavnosti iz Prage in Belgrade. Prečital je pisma praškega županstva, »Zveze češko-slovenskih študentov«, »Umelecke Besede v Pragi« in belgradeškega županstva. Ta pisma se glase:

Častiti g. tovariš in spoštovani prijatelj!

Občinski svet kr. gl. mesta Prage je vzel v seji dne 15. sept. t. l. na znanje poročilo o prijateljskem sprejemu svoje deputacije, ki se je udeležila veličastne slavnosti odglativne spomenika največjega pesnika bratovskega naroda slovenskega, Franca Prešerna, v beli Ljubljani ter je sklenil enoglasno, da bi se Vam, častiti g. kolega, kakor županu mesta ljubljanskega, njenemu občinskemu svetu, vsemu njenemu prebivalstvu, slavnemu odboru za postavitev Prešernovega spomenika in vsem reprezentantom naroda slovenskega izrekla presrčna in najiskrenejša zahvala za ta sijajni pojav vzajemnosti in prave slovenske gostoljubnosti.

Pridružujem se v imenu svojega namestnika dr. K. Groša v zastopstvu vseh članov naše delegacije in v imenu svojem ter izjavi občinskega sveta in zahvaljujem se vam častiti g. kolega, ter vsem zastopnikom naroda Vašega najsršneje za vso požrtvovalno Vašo skrb in prijateljsko naklonjenost, s katero ste nas v svoji sredi sprejeli kakor svoje rojstne brate.

Veselili smo se v resnici vsestranskega napredka slovenskega naroda, posebej pa še krasnega razvoja bele Ljubljane, katere se pod Vašo vzorno upravo čimdalje lepše razvija.

Lahko Vas zagotovim v imenu nas vseh, da ostane ne samo prekrasna in navdušena proslava Vašega veleuma Prešerna, nego tudi bivanje v krogu Vašem sploh nam vsem najmilejši spomin za vse življenje.

Obisk naš v Ljubljani brez dvoma pripomore, da se vsi prijatelji in ljubniki, katere oddajna spajajo naša naroda, nanovo ojačijo in poglabijo. Zato še enkrat: Vroča, iskrena, srčna zahvala Vam!

Blagovolite sprejeti, častiti gospod župan, uverjenje mojega najbolj prijateljskega spoštovanja, s katerim se podpisujem

Vam vsekdar ves vdani

dr. Srb,

župan kr. gl. mesta Prage.

Častiti g. župan dež. glavn.

mesta Ljubljane!

Po minulih slavnostnih dneh jugoslovanskih se srčno zahvaljujemo za ljubeznivosti, izražane delegaciji »Zveze češko-slov. študentstva« in vsem udeležencem češkega študentskega poslanstva k odglativni Prešernovega spomenika.

Prosimo, sprejmite naše zagotovilo, da smatramo za svojo dolžnost, gojiti z vsemi slovenskimi študentskimi društvi pobratimstvo, naša »Zveza« pa bode podlaga realnega sodelovanja s slovensko mladino. Kot pojav tega vzajemnega sodelovanja je bilo na mesto venca na Prešernov spomenik nakazanih 20 K akad. ter. društva »Prosveta« v Ljubljani ter »Podpornemu društvu slovenskemu v Pragi« tudi 20 K.

Dovoljujemo si, zagotoviti Vas, čislani g. župan, o svoji srčni zahvali ter o globokem svojem spoštovanju. Za »Zvezo češko-slov. študentstva«:

Jos. Torzický, Jos. Hofman,

t. č. tajnik, t. č. predsednik.

Slavnemu mestnemu svetu v Ljubljani!

Upravni odbor »Umelecke Besede« v Pragi je v svoji seji dne 18. sept. t. l. z radostjo vzel na znanje, da je ob Prešernovi slavnosti v Ljubljani dne 10. sept. izkazoval sl. mestni svet delegaciji »Umelecke Besede«, pisateljici gospe Gabrieli Preissovi iskavo pozornost ter da je bila navdušeno sprejeta. Zato je sklenil odbor »Umele. Besede« enoglasno, da se slavnemu mestnemu svetu ljubljanskemu za vljudni pozdrav svoje zastopnice najtopleje zahvali.

Tolimačimo Vam to izjavo ter imamo čast, podpisati se

z odličnim spoštovanjem

za upravni odbor »Umele. Besede«:

Aleks. Glückner, Fr. Herites,

tajnik, predsednik.

Gospodine gradonačelnice! Vrativši se sa veličanstvene Prešernove proslave natrag u Beograd, smatram za svoju prvu in veoma prijetnu dužnost, da u ime svoje i svih Srba, koji su uzeli učešća u ovoj proslavi, najtopleje zahvalim Vami na toplom bratskom prijemu, koji nam je ukazao u beloj Ljubljani.

Moja je topla želja a i eelog srpskog naroda, da veze između srpskog in slovenskega budu što tesnje, da uzajamne pohode budu što češče, kako bi se uzajamnom upoznavanjem, između oba naroda, na sreću i jednog i drugog, uspostavila što jača solidarnost u borbi protivu zajedničkog neprijatelja.

Uspomena na Prešernovo proslavu ostade duboko urezana u srce svakog Srba.

Šaljući Vam iskreno srpsko pozdravlj Vama i beloj Ljubljani, ja Vas molim, gospodine gradonačelnice, da izvolite primiti i uverenje moga osobnog poštovanja.

Predsednik beogradske

opštine:

Kosta dr. Glavinic m.p.

Župan je pripomnil: »Kakor vidimo, je pri naših dragih bratih Prešernova slavnost ostala v najlepšem spominu«. Naznanil je še, da je brez izrecnega pooblaščenja obč. sveta prevzel Prešernov spomenik v oskrbo mestne občine. — Vsestransko odobrenje.

Prof. Jos. Stritar — častni meščan.

Nadalje je župan rekel, da ima mestna občina poplačati neki dolg. Izvajal je, da je bil naš pisatelj prof. Jos. Stritar tisti mož, ki je Slovence pravzaprav šele opozoril na nebeskega našega pesnika Prešerna. Šele odkar je izdal prof. Stritar Prešernove pesmi z obsežnim opisom, je vzrasla vrednost Prešernovega imena. Prof. Stritar pa ima tudi sicer velike zasluge za slovensko slovesno in prosveto. »In ker bo ta zasluzni naš rojak obhajal prihodnje leto svojo 70letnico, ne moremo ga lepše počastiti, kakor da mu podelimo častno občanstvo.« Predlog je bil z odobravanjem soglasno sprejet, nakar je župan odlikovanca takoj brzojavno o tem obvestil.

Skofovo pismo županu.

Toliko razposajenega smeha še menda ni bilo v nobeni občinski seji, kakor med čitanjem »klasičnega« pisma, ki ga je pisal škof županu zaradi Prešernovega muze. Prave salve smeha so orile po dvorani in z natičenimi galerijami po vsakem abderitakem stavku, ki ga je zagrešil omejeni naš Tone iz šenklaške palače. Obč. svetnik dr. Triller je predlagal, naj se škofovo pismo ne vsame na znanje, temuč se preide preko njega na dnevni red. Enoglasno sprejeto.

Podraženje mleka.

Župan je poročal o najnovejši akciji ljubljanskih okoličanskih posestnikov v zadevi podraženja mleka. Rekel je, da se prvotno ni vedelo, odkod izhaja ta agitacija. Poizvedel je, da je vse to gibanje umetno uprizorjeno. Prvi je od hiše do hiše agitiral trgovec z mlekom Seliškar. Seveda so bili kmetje s podraženjem zadovoljni. Kmetje so podpisali neko izjavo, v kateri priznavajo, da se je dosedaj uvažalo le slabo in pokvarjeno mleko. Proti tem nakanam mora občinski svet odločno reagirati. Obljubil je, da bo mestna občina storila vse, da se ta atentat, ki zadeva v prvi vrsti delavske in druge nižje sloje, prepreči. Zato mora tržni nadzornik že ob 6 uri zjutraj pregledavati uvažano mleko, slabo izliti v kanale ter nesnažno posodo konfiskovati. Župan je tudi napovedal, da namerava otvoriti mestno mlekarno ter se je obrnil že na razne kraje po informacije glede nabave mleka. Doznal je, da so na kmetih oddaljeno od mesta jako zadovoljni, ako se jim plačuje liter mleka po 5 do 7 krajcarjev. Nekateri razumni posestniki so že izjavili, da ne bodo podražili mleka. Ako se bo nekaj časa pilo čaj, čokolado itd., bodo posestniki brž znižali cene. Prosi v tej akciji podpore obč. sveta. Izreka pa tudi obžalovanje, da so v odboru za umetno agitacijo tudi uradniki kranjske kmetijske družbe. To nikakor ni naloga kmetijske družbe. Obeta, da se bo pri obnem zboru zadeva spravila na dnevni red. — Obč. svetnik Šubie je pozdravil županove besede ter navetval nekatere represalije, kakor: mlekarjem, ki so podražili mleko, n-j se ne dovoli postavljati svojih vozovk na ulicah in hodnikih, stroga kontrola mleka in posode itd. Pridržil se je tudi obsodbi glede kmetijske družbe.

Darila za mestni arhiv.

Župan je naznanil, da je prof. Stritar poslal za mestni arhiv 28 Levstikovih pisem, predsednik deželne sodnije Levičnik pa 58 protokolov o sodišču mesta Ljubljane, tako da je sadnja zbirka s tem skoraj popolna. Obema darovalcema se je izrekla zahvala.

Rekurz Filharmoničnega društva in knjigotrčca Fischerja.

Nadalje je župan naznanil, da je prizivno sodišče zavrnilo nagajivo rekurz imenovanih nemških tvrdk v zadevi električne barake povodom Prešernove veselice v »Zvezdi«.

Končno je prišil župan zahvalo društvu za promet tujcev, da je mestna občina pristopila društvu kot podpornica.

Obljuba novih občanov.

Novi meščani Zabukovec, Zamljen in Zupan so bili slo-

Dalje v prilogi.

Na devinski skali.

Zgodovinska povest.

Prvi del.

(Dalje.)

Črni Peter je s toplimi besedami hvalil Komoljo, da je tako naglo in spretno zavzel grad in naposled rekel: „No, tudi mi nismo pasli lenobe, ljubi Komolja; lej, kake ptiče smo ti pripeljali v tvoj železni ptičnik.“

„Kdo pa je ta oskubljeni jastreb?“ je vprašal Komolja, kažoč na devinskega vladarja, ki je utrjen sedel na kamnu pri vratih in si s posebnim zanimanjem ogledoval Komoljo.

„Oskubljen le izgleda,“ je dejal črni Peter, „ali to je redek in plemenit ptič, kakršnega še nismo imeli v svojih rokah.“

„Ta mladenič v kramarski obleki?“ se je čudil Komolja.

„Ta mladenič v kramarski obleki, da, kajti ta ni nihče drugi, kakor gospodar kraške zemlje, devinski vladar Juri.“

Komolja ni ničesar odgovoril. Čez njegovo lice je šinila senca neke ginjenosti, a izginila ravno tako hitro, kakor se je bila prikazala. Toliko glasneje pa so pozdravili razbojnik razkritje črnega Petra, da je ujeti mla-

denič v kramarski nošnji Juri Devinski. Vsi so obstopili Jurja in ga gledali nekako s strahom in občudovanjem, pa tudi z jezo in sovraštvom. Toda njihova pozornost se je kmalu obrnila na drugo stran. Komolja je namreč naenkrat silno čudeč se planil k menihu in nanj priklenjenemu grešniku in potem na ves glas zaklical:

„Na moje dušo — ta bosonogi priklenjeni grešnik je moj znanec. Slušaj, črni Peter, to ti je ptič, da ga v treh kraljestvih ne dobiš enakega. Ali veš, kdo je ta človek, ki ga menih vlačí za seboj kakor psa?“

„Kdo je, kdo je?“ so vse križem vpraševali razbojniki in se kričaje zbrali okrog Komolje, da jih je ta moral s komolci od sebe pehati.

„Ta človek,“ je pripovedoval Komolja, „je Mihael Galengano, najboga-tejši meščan na celem Furlanskem, posestnik neizmernih zemljišč, mož, ki ima več zlata, kakor bi ga mogle nesti vse naše mule in vsi naši konji.“

In obrnivi se k jetniku, je dostavil: „Mihael Galengano, spokorjeni krivoverec, bodi pozdravljen na našem gradu. Tebi na čast ga bomo danes pili. — Hej, hlapeci, pripravite mizo v veliki dvorani in nanesite najboljšega vina, saj so ga polne vse kleti.“

Razbojniška četa črnega Petra je bila številna, a vendar so našli vsi obilo dela, da so pripravili bogato večerjo. Eni so prirejali mize, drugi so nosili vina; ti so klali, oni so pekli, tretji so netili ogenj in znašali drva, dočim so drugi pripravljali za družbo ležišča, kakor bi vedeli, da bo po večerji nemogoče.

Nekateri razbojniki so ostali pri jetnikih na dvorišču. To dvorišče je bilo tesno in tlakovano z neoklesanimi kamni, ali Mihael Galengano je bil tako izmučen, da je legel na te kamne in utrjenosti zaspal, dočim ja nanj priklenjeni menih ponosno stal kraj njega, kakor da njegovo telo ne pozna utrjenosti. Ranjenega Vidala so razbojniki slekli iz voljnih kož, dasi se je branil na vso moč, proseč: „Jaz sem volk, jaz sem volk lepe Jute; pustite mi volje kože, drugače me ne bo spoznala.“

Juri je sedel nepremično na kamnu kraj vrat in sledil s svojimi pogledi črnemu Petru in Komolji, ki sta živahno govorila hodila po dvorišču sem in tja. Črni Peter in Komolja sta bila stara prijatelja in sta dolgo let združeno ropala in plenila po Furlanski in Goriški, po Koroški in po Kranjskem. Podobna pa si nista bila čisto nič. Črni Peter

vesno sprejeti ter so storili obidajno obljubo.

Šolska slavnost pred Prešernovim spomenikom.

Poročevalec občinski svetnik Dimnik je predlagal, naj se za šolsko slavnost na čast Prešernu dovolj 800 K, da se za višja razrede nakupi knjižica »Slava Prešernu« (okoli 2000) za nižje razrede pa podoba Prešernovega spomenika. Sprejeto soglasno. — Župan je naznanil, da je slavnost pred spomenikom prepovedana, kar se naj blagoljuzni v zvezi z njo, da se nam Slovencem vedno meri z drugo merco. (Viharji kliči: »Sramota!« Kaj pa na Dunaju pri Schillerjevi slavnosti? — Tudi galerija je v harno protestovala.

Občinski svetnik dr. Triller predlaga, naj se sklone javno šolsko slavnost Prešernovo ter županu naroči, da v to svrhu primerno ukrene. Pravi, da je prepoved javnega sprejema brezdomno sad neprestnega hujkanja škofovega glasila in nemških listov zoper to slavnost. To je pač najžalostnejša zmaga, kar jih je izvojevala klerikalna stranka in najsilnejši dokaz, da obstoja ena edina slovensko-nemška politična zveza in to je ona naših klerikalcev pred marčnovladno birokracijo. Zpomnimo si dobro, da je slovenski deci prepovedano to, kar je bilo nemški deci ob Schillerjevi slavnosti dovoljeno. Pa Schillerja so morali slaviti tudi slovenski dijaki, svojega Prešerna pa ne smejo, vsaj javno in slovesno ne! Toda našla se bo druga pot, da bodo prodirle v srca slovenski deci svobodomiselnosti ideje Prešernove, ne pa srednjeveški nazori, ki vejejo iz ministrske prepovedi. (Vihar v zbornici in na galeriji. Predlog je bil soglasno sprejet.)

Dotacije za šole.

Tudi o uporabi dotacij na mestnih in drugih ljudskih šolah je poročal občinski svetnik Dimnik. Računi so se odobrili.

Računi za II. mestno deško ljudsko šolo.

Vodja II. mestne deške ljudske šole Fr. Gabrček je naročil samovlastno neke omare za šolo. Šolski odsek predlaga, naj te račune naročevalec sam plača. Občinski svetnik Dimnik je priporočal, naj račune plača mestna občina, ker je imenovani šolski vodja potreboval omare nujno za razstavne predmete, ki so vredni 1000 K ter jih prepustil šoli. Glasovalo se bo o tem v eni prihodnjih sej. (Poročevalec občinski svetnik Grošelj.)

Poslovanje gasilnega in reševalnega društva.

V II. četrtletju je gasilno društvo posredovalo pri dveh požarih, reševalno društvo pa v 114 slučajih. Se vzame na znanje. (Poročevalec podžupan dr. vitez Bleiweis.)

Vodovodne in električne zadeve.

Društvo »Narodni dom« se je odpisalo 300 K za večjo porabo vode. (Poročevalec občinski svetnik Grošelj.)

Upraviteljstvu mestna elektrarna se prepusti stanovanje umrlega škofa dišnika Ivana Hacin v uradne namene (za elektroštveve). Poročevalec občinski svetnik Subić.

Prodaja divjega kostanja.

Končno je župan nujno poročal o ponudbi trgovca Rohrmanna, da vzame v zakup na deset let pohranje divjega kostanja po Ljubljani za letno najemnino 100 K. Izdajal bo licence za pobiranje kostanja ter kostanj plačeval po 2 kr. kg. Ker revni sloji valed tega ne bodo prikrājani, a varovalo se bo drevo, je bila ponudba sprejeta. — Ostale točke se odločijo na prihodnjo sejo, nakar je sledila tajna seja.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 27. septembra.

— **Nekaj se meša.** Baron Gautsch, in oziroma grof Bylandt ima glede Kranjske svoje posebne nakane. V čem bode obstajala nova vladna modrost za Kranjsko, o tem ne vemo še nič zanesljivega. Premišljenje barona Heina je očitna koncesija kranjskim klerikalcem, vlad pa to taji, češ, da je baron Hein sam silil na Dunaj in da se sam ni hotel žrtvovati na ljubo dr. Šusteršičevim pajdašem, najbolj dokazuje veliko in izredno cesarsko odlikovanje, ki se mu je pri ti priliki naklonilo! A taka odlikovanja so največkrat argument, ki navadno nima nikake dokazilne moči v sebi. Da se pa pri vladni nekaj kuha in to proti svobodomiselnim strankam na Kranjskem, je skoraj gotovo. Deželni

zbor kranjski se namerava sklicati na 24. oktobra, in sicer kot nekaj »geschäftstags«, pri kojem bi se na dnevni red postavilo samo par beraških točk, a predvsem volilna reforma. Ko bi ta sprejeta bila in ko bi se sprejel še kak pnižni proračunski provizorij, potem pa naj poslanci zopet odrinejo k svojim materam za peč. Dvomimo, da se bo hotel kdo razen klerikalcev baronu Gautschu ujeti na ta lep! Če si že drugače pomagati ne morete, nego s tako revščino, pa raje razpusite deželni zbor, da se vsaj enkrat dospa do odločilne rešitve! Da bi mi sprejeli par proračunskih kapljic za Šusteršičevo volilno reformo, tega naj baron Gautsch nikakor ne pričakuje!

Prešernova šolska slavnost.

Vest, da je naučno ministrstvo imelo pogum, prepovedati šolsko slavnost pred Prešernovim spomenikom, je med ljubljanskim prebivalstvom obudila največje ogorčenje. Kar šumelo je večeraj po mestu, zlasti še, ko se je zaznalo, da je bila prepoved izdana zoper sklep dež. šolskega sveta in zoper poročilo dež. predsedništva. Prezira je postavne oblasti je ministrstvo ustreglo klerikalcem in Nemcem in z ljuto jezo so se ljudje vpraševali, če je slovenska energija že tako globoko padla, da kaj takega mirno prenese. Vse pozdravlja tozadevni sklep obč. sveta in pričakuje, da se dijaška slavnost gotovo in zanesljivo priredi. Če tega učitelji ne morejo in če tega župan ne more, naj pa to store slov. starši, nad katerimi nimajo ne ministri ne drugi sovražniki nobene oblasti. Slovenski starši — ne pustite, da bi Vam postrežki sovražene dvorne kamarile kratili Vaše pravice. Če vi hočete, peljete lahko svoje otroke pred Prešernov spomenik in če se ministri in škof na glavo postavijo, Vam tega ne morejo zabraniti. Recimo, če bi se starši s svojimi otroki zbrali enkrat v Zvezdi, skupno odkorakali pred franč. cerkev in pred Prešernovim spomenikom priredili zdaj prepovedano slavnost, bi to bila impozantna in častna manifestacija.

— **Mladinska Prešernova slavnost.** Ker je obhod prepovedan, se vrši Prešernova slavnost za srednješkolsko in ljudskoškolsko mladino v četirih šolah.

— **Pisma ljubljanskega škofa županu Hribarju** se sramujejo vsi avstrijski konservativni in krščansko-socialni listi vseh na rodnosti, kar ga niti z besedico ne omenijo, dasi obidajno iz najpeznatnejših javnih izjav avstrijskih škofov kujejo cela tirada. Saj pa tudi na vsem svetu ni tako neumnih ljudi, kot so kranjski klerikalci, ki pojejo slavo škofovim prismedarjam.

— **Rudolf grof Chorinsky**, ki pride kot dvorni svetnik k deželni vlad v Ljubljano, je šele 37 let star. Na Kranjskem je znan izza časa, ko je služboval pri deželni vlad v Ljubljani in pri okrajnih glavarstvih v Radovljici in v Kranju. V državni službi je šele 15 let. Vstopil je leta 1890, v istem času, kakor grof Künigl, a dočim je grof Künigl danes še provizorični nadkrmisar, je njegov tovariš grof Chorinsky že dvorni svetnik. Če smo prav poučeni, je bil grof Chorinsky svoj čas kot praktikant dodeljen dvornemu svetniku Rüttingu, danes je pa Rüttingov šef.

— **Ali bo sklican deželni zbor istrski?** »Omnibus« piše: Deželni zbori bodo sklicani okoli 10. oktobra. Ni še gotovo, da li bo sklican tudi istrski, ki se nahaja v čudnih razmerah. Čitatelji se spominjajo, kako ni hotela v sadnjem zasedanju večina deželnega zbora priti v sejo zato, ker je vlada tudi slovenski odgovorila na neko slovensko interpelacijo. To je pač pravično in kaj takega ne bi kritikovali v nobeni drugi deželi nego v Istri, kjer je slovenska večina prebivalstva. Če hočejo torej sklicati ta deželni zbor, ali mora odnehati vlada, ali pa mora italijanska večina pripoznati končno Slovanom tisto malo pravice za rabo njih jezika v deželnem zboru, ki jo zahtevajo s svo pravico. In želeli bi

bilo takega koraka večine, ki bi s tem nič ne izgubila, pač pa mnogo pridobila na ugledu in simpatijah od strani Slovanov. Chi vivrà vedrà!

— **Slovenske dežele v drž. proračunu.** Koliko se spominja drž. proračun za leto 1906, naše dežele, smo sporočili že včeraj med brzojavkami. Za ostale slovenske pokrajine je sledeče skrbileno: I. Štajersko: Za novi most čez Dravo v Mariboru 50 000 K (2 obroki), za most čez Pesnico nad Mariborom 20 000 K (3 obroki), za most čez Muro pri Spielfeldu 13 000 K (2 obroki), za tlakovanje tržške državne ceste skozi Celje (3 obroki) 9000 K, za zgradbo ceste Ljubno-Luče in za vzdrževanje ceste v Solčavo (4 obroki) 13 200 K, za most preko Save in Krke pri Brežicah (4 obroki) 20 000 K, za regulacijo Drave od Pušenjcev naprej (2 obroki) 25 000 K, za regulacijo Mure do Mute (6 obroki) 87 500 K, za obzidavo Drave od Maribora do Središča (12 obroki) 90 500 K, za novo sodno poslopje v Celju 13 934 K, za sodno poslopje v Slov. Bistrici 5000 K II. Koroško: Za popravilo ceste preko Ljubela 40 000 K, za obzidavo Zile 3200 K, za preložitev kapeljske državne ceste čez Jezersko 50 000 K, za regulacijo Drave 170 000 K III. Primorsko: Za napravo vzporedne ceste v Opatiji 15 000 K, za preložitev koroške drž. ceste med Trnovem in Srpencem 14 000 K, za preložitev drž. ceste skozi Idrijsko dolino med Sv. Lucijo in Bačo 40 000 K, za zgradbo ceste od Kneže do drž. ceste v Idrijski dolini, 16 200 K za regulacijo Soče 22 000 K, za gradnjo pristanišč 107 730 K.

— **Učiteljske vesti.** Učitelj na III. mestni deški ljudski šoli v Ljubljani g. Viktor Jaklič je dobil dopust v javni ljudskoškolski službi, da se ga uporabi na učiteljski vadnici v Ljubljani kot suplenta. Na njegovo mesto pride pomočni učitelj na III. mestni deški šoli v Ljubljani, g. Viktor Mihelič.

— **Suplentom sta imenovana** na gimnaziji v Kranju gg. Ivan Jane in Anton Sušnik.

— **Učiteljske spremembe na Štajerskem.** Nameščeni so za nadučitelje: V Ščitanju Alojzij Trobej, dosedaj nadučitelj v Št. Ilju pod Turjakom; v Skalch Martin Krajncič, dosedaj v Svetini pri Celju; pri Sv. Emi Karol Čeh, dosedaj učitelj pri Sv. Trojici v Slov. Goricah; v Apačah Avg. Strauss, dosedaj učitelj v Čmureku. Kot učitelji voditelji so nameščeni: pri Marji Reka Karol Korošec iz Topolšice, v Žusnu Avg. Cajnko iz Skornja, v Plešivcu Henrik Bregant od Sv. Benedikta v Slov. Goricah. Nadalje so nameščeni za učitelje, oziroma učiteljice: V Braslovcah Ivan Kramar iz St. Vida pri Grobelnem, na nemški šoli v Vojniku Al. Eppich iz Brežic, v Novi cerkvi pri Celju Ana Poglajen iz Jurklostra, v Pišecah ondota za časna učiteljica Antonija Gomilšek, pri Sv. Križu pri Ljutomeru Eliza Vagalja iz Laporjev. — V začasni pokoj je šla učiteljica pri Sv. Venčesu Marija Kralj. — V štirirazrednico se razširi šola pri Sv. Duhu pri Šavnicah.

— **Knjigo »Slava Prešernu«**, ki je izšla, kakor smo že poročali, v drugi izdaji, so nadalje naročili: Krajni šolski svet v Gornjem Logatcu 10 veznih izvodov in krajni šolski svet v Leskovcu tudi 10 izvodov. Nadejamo se, da se v kratkem zglaše še drugi krajni šolski sveti, ki še doslej niso naročili knjižice!

— **Razni prizori ob odkritju Prešernovega spomenika** so fotografirani in razstavljeni v Bahovčevem oknu. Slike so prav dobre in delajo vso čast mlademu fotografu g. Franu Veselu. Želeli bi bilo, da se slike pomnože, ker bi gotovo dobile mnogo odjemalcev.

— **Mleko na ponudbo.** Iz Poljanek okoliše nad Šačjo Loko se nam piše: »Z ogorčenjem smo brali v našem okraju, da hočejo ljubljanski okoliščanski mlekarji producenti priviti svoj oseruški vijak na

Ljubljano. Temu se da s lahkoto od pomoči. Pri nas v Poljanski dolini, v škofjeloški okolici in tudi po drugih sosednjih pokrajinah se dobi ogromno mleka, kojega stane liter samo 10 vinarjev. Da se ga s vlakom spravlja v Ljubljano, bi nikoli vse skupaj ne stalo toliko, kolikor naj plačuje Ljubljana po novem tarifu ljubljanskim okoliščanom. Pri tem pa smete biti prepričani, da dobite vedno dobro pristno mleko, ker pri nas ni naveda primešavati mleku kakih tujih tvarin.« — Pozdravljamo to misel z vsem veseljem! V ta namen naj se osnuje poseben odbor, ki naj stopi v dogovor s posestniki po Gorenjskem, in ljubljanski okoliščani bodo kmalu sprevideli, da glede mleka ni Ljubljana odvisna od njih, ampak oni od nje!

— **Kranjska podružnica avstrijskega pomožnega društva za bolne na pljučih.** V petek, dne 29. t. m. se vrši ob 5 uri popoldne v klubovi sobi občinskega sveta, Mestni trg št. 2, I. nadstropje, odborova seja z naslednjim dnevnim redom: 1. poročilo predsedstva, 2. posvetovanje, je li naj podružnica, kakor nasvetovano, pristopi čakovnemu prometu ces. kr. pošto hranilnišnega urada, 3. poročilo blagajnika o dohodkih od 15. aprila t. l. sem in 4. slučajni nasveti.

— **Odbor ženskega telovadnega društva v Ljubljani** opozarja še enkrat vse p. n. članice na svoj izredni občni zbor, ki se vrši jutri t. j. v četrtek ob 6 uri zvečer v dameki sobi »Narodnega doma« in ne v »Sokolovi telovadnici« kakor je bilo pomotoma objavljeno.

— **Društveno plesno šolo** otvori, kakor vsako leto, pevsko društvo »Slavica« v nedeljo dne 1. oktobra v društvenih prostorih v »Narodnem domu«, I. nadstropje na levo. Pristop imajo društveni člani in njihove obitelji, povabljeni gospije in gospodje ter po njih vpeljani gostje. Pout se vrši ob nedeljah in praznikih popoldne od 3—7. ure. Poučevalo se bode poleg običajnih plesov tudi v modernih in v prvi vrsti slovanskih plesih. Prijaviti se je odboru »Slavica« pismeno ali ob dnevnih plesnih vaj ustmeno.

— **Družba sv. Cirila in Metoda.** Dne 24. t. m. ustanovila se je podružnica sv. Cirila in Metoda v Vuhredu. Obisk bi bil sicer še, ali gospodje iz župnišč se tega prepoteb ega društva iz lokalnih ozirav (sic!) niso mogli udeležiti. V jako jedratih besedah so govorniki splošno obojali mladost »teh narodnjakov«, katerim služi »sveta« slovenska beseda le v to, da ljudstvu vsak dan za raznovrstne nepotrebe izvlačajo krvavo zaslužene vinarje, ne pomislijo pa, da je društvo, katero deluje za slovensko mladino, da se ista ne pogubi, bolj potrebno, kakor vsi darovi, katere lahko verniki dajejo prebogati rimskokatoliški cerkvi. Drugače jim je vsak smoter prav, ali da bi se podvizali v krajih, kjer je Slovenec izročen krutosti nemške nenasitosti, podpirati njega, tega ne znajo. Vedno se tezuje in jadicuje, da mi Slovenci nič ne napravimo, ali da se nam trga kraj za krajem in kdo je temu kriv kakor naši maziljeni gospodje, ki se za nič drugega ne zanimajo kakor za »njih blagoslovljen žep«. Pri vseh drugih društvih se jih najde kot ustanovnike ali podporne člane, samo pri društvu oziroma podružnici slovenskega ljudskega društva jih ni. Če se jim potem očita njih mladost, se dobi odgovor, »to vas nič ne briga«.

— **Čudne razmere.** Iz Zg. Šake se nam poroča: Dne 22. sept. 1905 je razposlalo e. kr. okr. glavarstvo na vse prizadete županije razglas, da je pasji kontumac odpravljen, kar je bilo tudi takoj pri občinskem uradu v Zgornji Šški razglašeno, po čemer so se občani svedečevali. Dne 26. septembra — torej štiri dni po dotičnem razglasu — je hodil konjač po Zgornji Šški in pse, ki so letali brez torbe, okoli lovili in jih tudi več ulovili. Vled tega je nastala velika razburjenost med občani ter so nekateri zahtevali, da ujetе pse izpusti, ker jih nima več pravice loviti, česar pa konjač ni hotel storiti ter v pričo vseh naglašal, da njegov gospodar ni še bil nič obveščen o odpravi kontumacije. Šele ko se mu je pri županstvu črno na belem dokazalo, da ni več opravičen za pasji lov, izpustil je ujetе pse. Ker se nam zdi neverjetno, da bi ne bil konjač ob enem s županstvom od okr. glavarstva o tem ukazu obveščen, obradamo se tem potom do merodajnih oblasti s prošnjo, da nauči tega konjača ubogati dane mu ukaze oziroma, ako teh ne zna čitati, da se ga z drugim bolj zmehnim nadomesti.

— **Maturitetne skušnje na kranjski gimnaziji** so se vršile 25 in 26. t. m. Imed 8 kandidatov je bil eden reproduciran za 6

mesecev, ostali so prestali skušnjo. Ti so: Jakob Basaj, Franc Čop, Franc Golmajer, Josip Luzar, Franc Suhadolnik, Emerih Watzka in Egon Zola.

— **Na krški meščanski šoli** so upeljali letos privatno francoski jezik v 3. in 4. razred. Tako ima sedaj ta šola štiri razrede, ki tvorijo nekakšno spodnjo realko. Stenografija je v četrtem razredu obvezen predmet, poleg tega se pa učijo učenci tudi veliko knjigovodstva in meničnega prava. Pouk v francoskem jeziku je prevzel meščanski učitelj in znani pisatelj Josip Brinar.

— **Iz Metlike.** V soboto smo poročali, da je za Metliko tudi med inteligenco nastopila neka doba izseljevanja. Tri rodbine so zapustile pred kratkim naše mesto, sedaj pa se pripravljajo še ena za odhod, in sicer veleugledna rodbina g. lekarnarja Wacha. Iz bratske nam Češke se je naselil mož v Metliki ter užival vedno med meščani in seljaki največje spoštovanje. Svojega naprednega mišljenja ni nikdar prikrival. Svoje otroke je vzgojil v narodnem duhu in skoro pri vsaki narodni veselici v Metliki smo videli sodelovati člane njegove rodbine. V Metliki je bila nekdanj doba, ko je nemškutarja zrastle tako visoko, da je imela »Narodna čitalnica« samo pet članov, medtem ko jih je v nemškutarskem »Konversationsklubu« kar šumelo. A gospod Wacha je ostal mož ter dosledno s četvorico svojih prijateljev držal »Narodno čitalnico« tako dolgo, da so se po nekem nemškutarskem sodniku zapeljani bivši člani vrnili nazaj, »Konversationsklub« pa je žalostno poginil. Meščani se z žalostnim smreem poslavlajo od veleodlične rodbine g. Wacha, želeč mu v bodočnosti mnogo sreče. Mož poštenjak zamore biti uverjen, da zapuška v srečih vseh najlepše spomine. Metlika izgubi še enega značajnega moža, o katerem lahko trdimo, da tekom vsega svojega delovanja ni našel sovražnika. To je naš dični davkar g. Anton Kožar. Za tega moža je prišla doba počitka. Radi bolehnosti je stopil v pokoj. Žalibog, nam je sočasno naznanil, da se preseli za stalno iz Metlike v Ljubljano. Gospodje kolegi izgube z njim najkoncilijantnejšega šefa, meščani pa zlato dušo. Gospod davkar ni nikogar odklanjal, vsakemu je šel rad na roko, v prijaznem zaupanju s strankami si je pridobil splošno spoštovanje, in ni čuda, da slednji občan čuti globoko, kaj smo izgubili z njim. Vse dobro mu želimo v bodočnosti, v prvi vrsti pa, če tudi kot umirovljeni uradnik, temprejnjši povratek v Metliko.

— **Diletantje idrijskega »Dramatičnega društva«** so priredili zadnji četrtek odhajajoči gospe Mariji prof. Reiserjevi skromno odhodnico, ki je pa bila tembolj domačega in presrečnega značaja. Društveni predsednik g. Vidic, se je v izbranih besedah zahvalil priljubljeni valetantini za njen trud in požrtvovalnost, s katero je »Dramatičnemu društvu« pripomogla do tako lepih uspehov, ter poudarjal, da je bila odhajajoča gospa duša društva, izvrstna igralka in ljubezniva učiteljica obenem. Spominjal se je tudi že odidega njenega g. soproga, ki je ravno tako neumno deloval v društvu kot tajnik in igralec, ki je z veseljem sprejel in tudi izvrstno rešil vsako vlogo. Slednjič je g. predsednik prosil poslavljajočo se umetnico, naj v znak naše hvalečnosti sprejme majhno darilce, ki je sicer skromno, a prihaja iz srca. In ginjena je prejela g. prof. Reiserjeva krasen šopek, navzoči diletantje pa so ji navdušeno napivali. Nato je še društveni blagajnik, g. J. Novak, nazdravil odhajajoči odbornici in njenemu soprogu. Za zabavo pa je pa je poskrbel ljubevški »Raubritter«, ki je s svojimi slanimi in neslanimi dvotipi vzbujal mnogo hrupnega pa tudi pritaženega smeha, in ad hoc sestavljen pevski zbor, ki je prav ubrano zapel nekaj narodnih in umetnih pesmi, slišali smo tudi nekaj prav lepih solo-spevov. Ta večer se je g. prof. Reiserjeva lahko lahko prepričala, kako so ji idrijski diletantje čislali ter radi imeli v svoji sredi in uverjena naj bo, da je ne bodo skoro pozabili. Mi vsi pa ji še enkrat želimo, naj ji njeno prihodnje bivališče nudi to, česar ji Idrija ni mogla dati!

— **Zanemarjena koč v vrh Boča.** V prijazni Dravinjski dolini se vzpenja visoko v nebo liki velikan Boča, na katerem je pred leti Savinjska podružnica slov. plan. društva postavila planinsko koč in jo pozneje prepustila Podravskega podružnici. Žalibog je ta koč puščena popolnoma iznemar. Pota so slaba ali jih sploh ni. Pa kaj, to bi še bilo. Koča, koč, kakšna je tal Vrata brez ključavnice so razbita, šipe zdrobljene! miza in klop pa ležita polomljena na strani. Po tleh rastejo gobe, stene pa pridno prepega pajk. Hodimo dalje k razglednemu stolpu! Pa kako hoče priti v stolp po lestevici brez klinov. Ko si se pa vendar priplazil gor, si v veliki nevarnosti da se ti zdaj in zdaj prelomi prhka soha pod nogami. Od strehe visi le tu pa tam še kakšna strešna deščica za zadnjo capot nav-

z dol. — Za vse te nedostatkosti pa se podprava podružnica niti ne zmeni. Na Studenčah v Poljčanah je nabrana precejšnja vsota za popravilo koč, ali po denarju nihče ne vpraša. — Ker je to edina koč razen prejšnjega Ziga stolpa, ki jo ima podružnica, se nujno želi, da si jo kak član pride pogledat in se takoj potrebno ukrene. Mogoče bi se dal napraviti kakšen večji izlet na Boč? Torej na noge! Varujmo vsaj to, kar imamo!

— **Iz Selo.** V sredo 4. oktobra bo v Selo jesenski žirinski sejem, na katerega se bo gotovo mnogo lepe živine prignalo. Opozore se vsi žirinski trgovci in mesarji na ta sejem. Želiti bi bilo, da se mnogo prašičev na sejem pripelje, kajti za prašiče bo gotovo mnogo kupcev od jemalcev.

— **Slov. delavsko podporno društvo v Hrastniku.** Dne 24. t. m. se je vršil v gostilniških prostorih g. Fr. Roša ustanovni zbor „Slov. delavskega podpornega društva v Hrastniku“. Da se je to zgodilo, zato ima pripravljani odbor, na čelu mu rudar Dom. Majcen, pač največ zaslug. Poudarjati moramo še to, da vlada ni odobrila predloženih pravil, a vrnila jih je proponentu — 5 dni prepozno in s tem se je društvo ustanovilo. Ustanovni zbor se je vršil v najlepšem redu. Številnim navzočim so se prečitale in razložile pravila, nato so se sprejemali člani (koj ta dan okrog 50) in zatem so bile volitve. Predsednikom je bil voljen rudar Iv. Štravs, ki je po raznih pozdravih ob splošnem navdušenju zaključil oficialni del ustanovnega zbora. Isti čas je imela tudi soc. demokratična stranka svoje zborovanje, ki je bilo kaj pičlo obiskano. Mlakar, slede še hujši udarci!

— **Legar v Hrastniku.** Po izpremembi vremena se je prenehel legar še dalje širiti (pa ne mislite, da radi obiska sanitetnega nadzornika Pessekla). Nad vse mučni so bili pripori, ko so vlačili na navadnem koleslju bolnike — v najhujšem štadiju bolezni — dobro uro daleč v izolirano občinsko bolnico v Trbovlje. Ali bi ne kazalo postaviti tudi v Hrastniku posebno bolnico ali pa vsaj nabaviti zaprt voz (na način kot so rešili vozovi po mestih) za prevažanje bolnikov? To v premislek. Povožili so 25. t. m. z malim premogarskim vozom upokojenega rudarja Matija Zorka. Ta leži v premogokopov bolnici, iz katere ga pa že ven mečejo, češ, on ni več rudar. Iz tega se da marsikaj sklepati.

— **Brata z nožem napadel.** V Žišah pri Celju je nastal med bratoma Ludovikom in Ivanom Skaletom zaradi dedščine prepri, v katerem je prvi drugemu zasadi nož v vrat. Težko ranjenega so prepeljali v celjsko bolnico.

— **Talijo za rešitev življenja** v znesku 52 K 50 vin. je dobil od namestništva v Gradcu g. Fran. Hoja, abiturient I. državne gimnazije v Ljubljani, ker je rešil iz deročih valov Štavnice se potapljačo deklico.

— **Zaradi poskušene goljufije so aretovali v Trstu** voznika Ivana Zidarja iz Ljubljane. Zidar si je hotel prilastiti nekaj stavbinskega lesa, da bi ga prodal in denar vtaknil v svoj žep.

— **Prodajalna z jestvinami je zgorela v Trstu** Antonu Saksidi. Škode je 12000 kron. Saksida ni bil nič zavarovan.

— **Obesil se je v Trstu 49letni** delavec Anton Škerlj. Vrak domači prepri.

— **Izpred mariborskega porotnega sodišča.** Uboj z nožem. 19. junija je prišlo na železniški pregi blizu Pesnice do prepira med železniškimi delavci, zlasti so pa domači nemški delavci gledali po strani hrvatske delavce. Iz prepira je nastal pretep, v katerem je Ferdinand Rosmann udaril Hrvata Tomaža Halbarca z lopato po glavi, da se je ta zgrudil in že na prenosu v bolnico umrl, ker mu je kri udarila v možgane. Ker so porotniki verjeli obdolženca, da je izvršil svoje dejanje v silobranu, je bil oproščen.

— **Brata zabodel.** Ko sta prišla 23. julija brata Josip in Anton Majcen v Možganeh iz gostilne domov, je začel prvi drugega zmerjati in tepati z roko po glavi, češ, da se je v gostilni nesposobno vedel. Anton je bil valed tega tako razjarjen, da je pograbil velik nož in ga zasadi bratu v prsi, da se je ta zgrudil in čez pol ure umrl. Anton Majcen je dobil tri leta težke ječe. — **Z nožem zabodel.** Enak slučaj se je pripetil med Josipom Pečnikom in Francem Reismanom, hlaperna v Selnici ob Dravi. V prepiru je Pečnik svojemu tovarišu porinil nož v levo stran vratu, da je ta vled izkrevavljenja umrl. Pečnik je bil zaradi prekoračenja silobrana obsojen na 10 mesecev težke ječe.

— **Službo praktičnega stararja** oddaja provizorno deželni odbor kranjski proti letni plači 1200 K

in dnevščini 2 K pri opravljanju zunanje službe. — Prošnje je vložil pri omenjenem deželnem odboru do 21. oktobra t. l.

— **Trpinčenje živali.** Včeraj popoldne sta hlapca Jakob Koglič in Fran Zorman na Trnovskem pristanu tako preobložila voz, da ga konja nista mogla nikamor premakniti. Ker ni šlo izlepa, sta poskusila s silo. Stopila sta h konjema in ju začela tako neusmiljeno bičati, da se je vse obšatstvo zgrajalo nad tem početjem. Šele policijski stražnik je napravil konec trpinčenju ubogih živali.

— **Tatvini.** Gospe Jožefi Ahazhizhevi je bil pred nekaj dnevi iz njene hiše na Starem trgu štev. 13 ukraden bakren kotel, vreden 24 K. — **Zsebniku Ivanu Faturju** je dne 22. t. m. ukradel iz odklenjenega stanovanja na Poljanski cesti št. 13 neki znani postopač 6 K vredne dižne ter jih hotel prodati nekemu starinarju, kjer so se mu pa odvzeli.

— **Znamenje časa.** Včeraj se je zgodilo na južnem kolodvoru dušo. Med drugimi izseljenci je bilo tudi 10 bosanskih cigánov, ki so šli v Ameriko iskat dela. To je gotovo dušno znamenje časa, kajti cigán in delo, to sta pač dva popolnoma napsprotujoča si subjekta.

— **Na nos je padel** dne 22. t. m. neki žganjar, ko je zapustil žganjarijo, ter se tudi po obrazu precej poškodoval. Žganjarčku se je pa menda potem sanjalo, da ga je nekdo pahnil. Sedaj namreč toži prodajalec žganja, da ga je on pahnil, a ga slučajno takrat ni bilo doma.

— **Popihal je** odvetniški uradnik Hinko Premrov iz Novega mesta, ko je napravil v Cerknici 121 kron goljufivih dolgov.

— **Tatvina.** Dne 16. t. m. se je peljal posestnik Fran Sladič iz Kostanjevice št. 72 pri Št. Rupertu iz Mokronoga proti domu. Na voz sta prisedla tudi dva mlada šloveka. Ker je bil Sladič nekoliko vinen, je zaspal, med tem časom sta mu pa navedena ukradla iz žepa denarnico, v kateri je imel 590 K denarja, in popustivši Sladiča samega na vozu z denarjem, neznano kam odšla.

— **Med vožnjo je izgubil** posestnik Ivan Star iz Zgoranje Šiške, ko se je peljal iz Vižmarjev do Ljubljane s hlapcem »Zadrage sodavice« Antonom Čelikom, denarnico, v kateri je imel 235 K 70 vin. denarja. Ko je pa Čelik doma izpraznil zaboj, je našel v enem denarnicu z denarjem in je bil tako pošten, da je denar izročil policiji.

— **Delavsko gibanje.** Včeraj se je odpravilo z južnega kolodvora v Ameriko 64 Slovencev, 31 Hrvatov in 30 Dalmatincev. 8 Hrvatov je šlo v Bohinj, 12 jih je prišlo nazaj, 30 pa iz Prukega. 40 laških opekarjev je šlo domov iz raznih opekarn. 80 Vipavk je prišlo iz Dolenjskega, kjer so lupile češplje.

— **Izgubljeni reči.** Delavka Albina Dermastija je včeraj izgubila zlat prstan z višnjevim kamnom, vreden 6 K.

— **Jugoslovanske novice.**

— **Arnavtski provali** v Srbijo. Arnavti se v petek zopet z veliko četo prekorajili srbsko mejo in napadli srbske obmejne straže. Vdrli so globoko v srbsko zemljo, ter se utaborili pri Jelenski Reki, kjer so prežali na posamezne srbske patrulje. Ko je prišla v bližino srbska patrulja pod poveljstvom Blagote Delibašića, so jo Arnavti napadli iz zasede, ubili njenega poveljnika in ranili več vojakov. Po tem junaškem činu so zbežali in se umaknili na turško ozemlje. Ako ti arnavtski napadi ne bodo penehali, se lahko pride do vojne med Srbijo in Turčijo!

— **Črnogorskega kneza** dela v nemškem prevodu. Dramska pesem kneza Nikole črnogorskega »Knez Arvanita« je izšla v Avgsburgu v nemškem prevodu Karla Amika. O prevodu je priobčil pohvalno oceno Oto Hauser v »Neue Freie Presse«.

— **20letnica združenja** Rumelije z Bolgarsko se je 21. t. m. praznovala po vsem Bolgarskem na slovesen način. Samo v Sofiji so izostale vse slavnosti, da bi ne bila užaljena Turčija, s katero je Bolgarska v zadnjem času zopet v zelo napetih razmerah.

— **Velikih shod makedonskih organizacij** bo, kakor čitamo v bolgarskem listu »Reformica«, jutri 27. t. m. v Sofiji. Ta shod se je sklical, da se Bolgarske organizacije posvetujejo, kako bi se dalo na najuspešnejši način zoperstaviti grškim in turškim četam, ki so se v zadnjem času pojavile v južni Macedoniji.

— **Uspeh kirurgije.** V Bordeauxu so nekemu možu pri požaru zgorele trepalnice, da mu je bil obraz valed tega grdo popačen. Ondotni

kirurg, dr. Légrange, je možu s leve roke odrezal toliko kože z dlako kolikor je bilo potrebno, ter jo prilepil na mesto trepalnic. Čez deset dni se je koža prirasla in oči so imele zopet trepalnice kakor poprei.

— **Koliko staneje brke?** V neki vasi na Nemškem se ljudstvo bavi z zanimivim slučajem. V neki gostilni si je dovolil neki zidar svojemu tovarišu, ki je zaspal, za šalo odstriči brke. Ko se je ta prebudil in videl, kaj se je z njim zgodilo, zagrozil se je svojemu drugu, da ga toži. Ta mu je pa raje plačal 80 mark (96 K), nego da bi se dal tožiti. Ko je pa nekdo drug s svojim tovarišem ravno tako storil, je bil obsojen od sodišča samo na 6 K kazni; ker je obškodovanec zahteval oškodnino, ga je nakazal sodnik na civilno pot. Vendar je malo upanja, da bi kaj dosegel.

— **Zamenjani otroci.** V nekem večjem ameriškem mestu je bil ples, katerega se je udeležilo mnogo žen, ki so po ondtni navadi pri-sele seboj svoje male otroke. Da bi gospe omogočili plesanje, ponudilo se je nekaj ljubeznivih gospodov, da bodo pazili na mla. Prešli sta dve, tri, štiri ure, a gospe se niso vrnile k svoji deci, ampak plesale naprej. Ljubeznivi gospodje so se naveličali dolgega varništva, zato so poslali gospe sporočilo, naj ne hajo plesati in prevzamejo otroke. Gospe so pa odgovorile, da hočejo plesati do ranega jutra. Zljaj so se sklenili gospodje maščevati. Otrokom so zamenili obleko in odšli vsak na svoj kraj. Ko so se zjutraj gospe naplesale, pograbila je vsaka onega otroka, ki je imel tako obleko kot njen. Sirašno presenečenje se jih je pa polastilo, ko ni imela nobena svojega otroka. Bilo je obilo vrvenja in popraševanja, predno je vsaka dobila svojega otroka. »Ljubeznivi« gospodje si pa ne upajo damam več pred oči.

— **Redilna vrednost morskih rib.** Odkar je nastala na Nemškem valed zaprtega uvoza klavne živine in konzerviranega mesa velika draginja mesa, prihaja čimdalje bolj v veljavo ribje meso, in sicer morskih rib, ker v rekah in potokih jih valed naraščajoče industrije čimdalje bolj primanjkuje. Danes je mogoče s pomočjo brzovalov in ledu dovažati sveže morske ribe cele v planinske dežele. Reš, da je ribje meso vodenno ter se ga mora mnogo več počisti, kakor mesa klavne živine, a temu se da odpo-moči s tolščo in moko, v kateri se ribe peko. Sicer pa ima ribje meso mnogo beljakovine in fosforja, ki je posebno dober za napravljanje živin-ih substans in možgan. So pa tudi ribe, ki imajo mnogo tolšče v sebi ter je njihovo meso redilno, kakor n. pr. pri slanihkih.

— **Ženska vojaški kapelnik.** Pri nekem ameriškem polku so postavili za kapelnika vojaške godbe gospico Nelly Miles, sorodnico generala Nelsona Milesa, ki se je proslavila v špansko-ameriški vojski. Gospodična Miles je nenavadno nadarjena za glasbo ter je pred častniško komisijo, ki je oddajala službo, napravila tako izvrsten izpit, da so jo eno glasno sprejeli. Nova kapelnica nosi obleko, ki popolnoma odgovarja uniformi regimenta.

— **O poljubovanju v starem veku.** Stari Rimljani svojih žen niso poljubovali iz ljubezni, temuč, da so zvedeli, ali so žene v njihovi odsotnosti pile vino. — Stari Grki so silili svoje žene jesti čebulo, češ, da jih v moževi odsotnosti ne bo nihče poljubil.

— **Srečen zakon.** Meseca aprila letos se je kanadski milijonar Whitney seznanil v New Yorku v nekem hotelu z neko telefonistino, ki jo je najprej bogato obdaril, kmalu nato pa poročil. Whitney je bil 70 let star, njegova nevesta pa 22 let. Prepotovala sta par mesecev najlepše kraje, sedaj pa je milijonar v Concordu, kakor po programu umri ter zapustil »neutolažljivi« vdovici 40 milijonov kron.

— **Hladne kopeli v jeseni** so škodljive, ako tudi je temperatura še topla, kakor v poletnih mesecih, se voda le od dne do dne ohlaja. Posebno za ženske so jesenski kopeli na prostem škodljivi. Škodljive posledice se pojavljajo v brezspanju, pomanjkanju apetita, slabokrvnosti in burnem utrujanju sra. Vseh teh pojavov pri kopanju pol-letni ni.

— **Poljaki tožijo ameriško državo.** Dve poljski rodbini Koščiusko tožijo ameriško državo za malenkost 450 milijonov K. Koščiuski trdijo, da so potomci slavnega poljskega narodnega junaka Koščiuska, ki je zbežal iz domovine ter se v vojski za ameriško svobodo kot general tako hrabro bojeval, da mu je ameriška država podarila zemljo, na kateri stoji danes mesto Čikago. Ker je Koščiuski brez potomcev umrl, zahtevajo njegovo dedščino

bratovi potomci. Nekatnje njegovo zemljišče se čeni na 100 milijonov dolarjev.

— **Žena pisala svojemu možu ljubavno pismo.** »Prava Crvena Hrvatska« poroča: Ivan P. oženjen in oče četrto otrok, se je zagledal v neko mlado Hrvogovko. Žena pa je za ljubavno razmerje svojega moža kmalu izvedela, ker je našla v njegovem žepu pismo Hrvogovke. Žena je brž pisala svojemu možu s pisavo, ki je bila podobna Hrvogovkini ter z njenim podpisom. V pisnu ga je prosila, naj zanesljivo pride v torek ponoči ob polu 12 v Gradac k nekemu gozdiču. I. res je mož rekel v torek opoldne svoji ženi, da bo prišel pozno domov, češ, da ima mnogo posla. Ž. na je zvečer odšla v Gradac ter za dogovorjenim grmom čakala moža. Točno ob polu 12. je začel v bližini Ivan veselo pozvižgavati, nakar stopi pred njega žena z vprašanjem: »A ti si, Ivan?« Mož začudeno odgovori: »O! Kako pa prideš ti ob tej uri sem? Jaz sem prišel se samo hladit in čistit zrak uživati.« Nato se je začel obračun in ubogi Ivan je ves razpraskan komaj ušel ženiniu nohtom.

Izpred sodišča.

Kazenske obravnave pred deželnim sodiščem.

Posestnika Jožef Vodenik iz Sušja in France Hiršel iz Koprivnika sta se lotila Franceta Dolarja v Preveku in sicer prvi s palico, drugi z bikovko, ne da bi ga bila kaj posebno poškodovala. Bolj jo je pa skupil Janez Kostanjevec, katerega je Hiršel ob tla vrget, ter sta ga nato Vodenik z bikovko, Lojze Sladič pa s palico po glavi tepla, to pa zaradi tega, ker je ta v družbi Dolarja in Repovša kamenje metal na prej navedene, ko so se ti vračali od neke brezupne snubitve za Franceta Tomca iz Sela. Navedeni so šli potem v Sušje in se tam pogajali za Majenovo hčer. Grede od tod so zopet trčili na Dolarja, Kostanjeveca in Repovša. Ker so jih jeli ti zmerjati, pobral je Hiršel neko pred hišo ležečo krito ter ga dal Vodeniku, ki je z njim Dolarja tako močno po glavi udaril, da se je valed pretresa možganov takoj zgrudil. Vodenik in Hiršel sta bila obsojena vsak na 2 meseca ječe, Sladič pa na 48 ur zapora.

Vsak na 10 dni strogega zapora sta bila obsojena brata Lojze in Jožef Podbešek, ker sta se v pijanosti pred farno cerkvijo v Gor. Tunjnu nesposobno vedla.

Peter Logar, zidarski pomočnik, je v Godoviču Janeza Rudolfa z nožem v desno stran prsi sunil. Ker je bil Logar ob času storjenega dejanja do nezvesti pijan in se ni zavedal, kaj da dela, obsodilo ga je sodišče v 14-dnevni zapor.

Marija Luštrak, dnarica, je pletka pri oknu čipke, pri tem pa pustila svojega 2letnega sina Dančka brez nadzorstva igrati se pred hišo. Otrok je začel v bližnji potok in utonil. Zaradi te zanikarnosti je bila mati obsojena na 8 dni strogega zapora.

Ferdinand Kristl je razgrajal po polnoči v Škofji Loki in se ni brigal za redarjev opomin, naj miruje, marveč ga se klical na korajžo. Aretaciji se je s silo uprl ter tolkel proti na pomoč došlim redarjem. Odveden na stražnico, je zmerjal redarje s »hudičevi policaji«. Obsojen je bil na 4 tedne težke ječe.

Unški fantje Janez Puntar, M. Juvančič, Jernej Puntar in Iv. Razdrh so letos na sv. Petra dan okoli 11. ure ponoči oboroženi z gnojnimi vilami in poleni naskočili na vežne duri Boletove hiše, da bi vdrli v vežo in se potem maščevali nad dvema Boletovima opekarškima delavcem, ker sta jih ta dva na gospodarjevo povelje zaradi razgrajanja iz gostilne odpravila. Janez Puntar in Juvančič sta bila obsojena vsak na 7 Jernej Puntar in Razdrh pa vsak na 9 mesecev ječe.

Janez Lotrič, klepar v Železnikih, je bil postavljen varuhom ml. nezakonskemu otroku Francetu Vrhuacu. Oče tega otroka, Miha Rebernik, rudokop v Trbovljah, je alimentacijske dolžnosti za tega otroka pošiljal varuhu Lotriču, ta pa je denar zase pridržal in tako poneveril znesek 62 K 80 vin. Obsojen je bil na 5 mesecev težke ječe.

Med fanti iz mesta in predmestja v Kranju obstoji že dalj časa napeto razmerje, ki je dalo povod do tepeža v katerem je Janez Čarman z nožem sunil v levo stran prsi Franceta Svetiča in ga težko poškodoval. Obsojen je bil na 3 mesce težke ječe.

France Markež, posestnik v Srednji vasi je govoril v pričlo več ljudi bogokletne besede. Obsojen je bil na 2 meseca ječe.

Telefonska in brzojavna poročila.

Dunaj 27. septembra. Današnja seja poslanske zbornice

je bila zaključena že ob 1/3. Zbornica je nadaljevala razpravo o Gautschevi izjavi. Dr. Lecher, zastopnik brnske zbornice, je vehementno napadel tiste, ki so cesarja pregovorili, da je voditelj ogr. koalicije briskiral in odpodil. Nemci so delali silno dolge obraze, ko je dr. Lecher rekel, da ima prezident Roosevelt desetkrat več pomena, kakor kak kralj. Lecher se je tudi izrekel za splošno in enako volilno pravico. Govorili so potem soc. dem. Pernerstorfer, dr. Ofner, grof Sylva-Tarouca in na zadnje dr. Tavčar. Ta se je bavil s prepovedjo Prešernove šolske slavnosti, z divizionarjem fml. Chavannom, s slovenskim vseučiliščem in s splošno volilno pravico.

Dunaj 27. septembra. Prihodnja seja poslanske zbornice bo v petek.

Dunaj 27. septembra. O novem kranjskem deželnem predsedniku Schwarzu se razglša uradoma, da je rojen 18. septembra 1854. l. V drž. službo je stopil l. 1877. in bil do l. 1898. v Inomostu. To leto je prišel kot dvorni svetnik v Trst. Njegova soproga je rojena Karla Eckhall. Novi dež. predsednik pride že takom prihodnjih dni v Ljubljano. Značilno je, da se v tem uradnem komuniqueju nekako posebno poudarja nemštvo g. Schwarz.

Dunaj 27. septembra. Poslanec Zičkar je tu tako nevarno obolel, da najbrž ne bo okreval.

Dunaj 27. septembra. V političnih krogih je obudilo mnogo pozornosti, da je bil danes vodja naučnega ministrstva Bienenrth v posebno dolgi avdijenci pri cesarju.

Dunaj 27. septembra. V zadnji ograde krize sta bila danes pri cesarju grof Ciraky in fcm. Fejervary.

Budimpešta 27. septembra. Vsi listi prijavljajo vehementne napade na Gautscha zaradi njegovega včerajšnjega govora v du-najskem parlamentu.

Budimpešta 27. septembra. Socialni demokratje so zopet priredili več demonstracij za splošno in enako volilno pravico in pri uredništvu lista »Polgar« razbili okna.

Poslano.*)

Gospe S.-č.

3100

Moje časti ne more oskruniti Vaše obrekovanje. Zato Vam vse laži milostno odpuščam, želeč, da pomnite, da je grdo, če skuša krasti komu pošteno ime odrastel človek. Za vsak Vaš najmanjši dokaz pa darujem v roke županu mestnim ubožcem 100 K. Prizadeti vedo zdaj, koliko Vam je v tem oziru verjeti.

*) Za vsebino tega spisa je uredništvo odgovorno le toliko, kolikor določa zakon.

Izjava.*)

Gosp. Ivanu Moranu, postreščekcu v Ljubljani.

Zaradi Vaših včerajšnjih zlobnih besedi in neopravičenih očitaj sem izstopila danes iz službe, ker sem prepoštena, da bi si od gostov Vaše olike dopustila svoje poštenje in svoje delo v blato gaziti. Postrezala sem goste vse enako, če je pa moj zaročenec kot gost v gostilni, to nikogar ne briga, najmanj pa Vas.

To Vam bodi v odgovor na Vaše včerajšnje neolikano postopanje.

V Ljubljani, 27. sept. 1905.

Pavlina Petrak,

bivša natakarica „pri Kroni“.

*) Za vsebino tega spisa je uredništvo odgovorno le toliko, kolikor določa zakon.

Častite naročnike »Slovenskega Naroda«, katerim poteče koncem tega meseca bodisi mesečna ali četrletna naročnina, prosimo vlijudno, da nadaljno naročitev kar najpreje ponové, da jim pošiljanje lista ne prestane. — Dolej je plačano, je razvidno na naslovnem ovitku.

Kožuhovina

za gospode in dame, v naj-
bogatejši in največji izbiri.

LEOPOLD KLEIN

DUNAJ, I., 3013-3

Dominikanerbastei 19.

Najboljše in najcenejše nakupo-
vališče za damske plašče, žakete
in moške kožuhe.

Sprejema zavarovanja človeškega življenja po najraznovrstnejših kombinacijah pod tako ugodnimi pogoji, ko nobena druga zavarovalnica. Zlasti je ugodno zavarovanje za doživetje in smrt z zmanjšujočimi se vplačili.

Sodar

le z dobrim izpričevalom
oženjen ali samski, ki bi moral
opravljati tudi kletarska dela, se
takoj sprejme v stalno službo.
Mesečna plača po dogovoru.

Karel Lenč
vinski trgovec
na Lavercei pri Ljubljani.

Novo mesto:
Kos Josip, knjigovez.
Boštanj pri Radni:
Dermelj Alojzij, posestnik in
trafikant.
Krško:
Stanzer Henrik, trgovec.
Raka pri Krškem:
Varšek Ivan, trgovec.
Vrhnika:
Gostilna Mantua (Fran Dolenc).

Schütz Marija, trafikna na postaji
državnega kolodvora

Reka:

Časopisni biro „Globus“, via
Adamich št. 2.

Degan Peter, časopisni biro.

Potošnjak A., Via del Molo.

Sikič Gjuraj, trgovec, via An-
drassy št. 7.

Dunaj:

Hočevar Helena, trafikantinja,
VIII. Alserstrasse št. 9.

Izvir moči za vse,

ki se čutijo bedne in onemoglo
nervozne in malo energične, je

Sanatogen

ki ga je silajno ocenilo nad 2000 zdravnikov vseh dežel.
dobi se po lekarnah in drogerijah. Brošure
pošilja gratis in franko Bauer & Cie, Berlin
S. W. 48 Generalni zastopnik za Avstro-
Ogrsko C. Brady, Dunaj, I. Fleischmarkt 1.

Na svetovni razstavi v St. Louis 1904
najvišja odlika „Grand Prix“

Globus
čistilni ekstrakt
čisti boljše kakor
vsako drugo kovijsko čistilo

Nova tovarniška zaloga suknenega, platnenega,
perilnega in modnega blaga

Jos. Petkosig

Stari trg št. 4 * Stari trg št. 4
Ljubljana

se priporoča za jesensko in zimsko sezono.
Vzorci se na zahtevo določijo. Cene nizke. 2826-6

Ravnokar je izšla

v zalogi

J. Blasnik nasl. v Ljubljani

VELIKA

PRATIKA

za navadno leto

1906,

ki ima 365 dni.

Blasnikova „Velika Pratika“, katero
je izdajala c. kr. kmetijska družba nad pol stoletja, iz-
haja od svojega rojstva že čez sto let, je edino
prava, starodavna „Pratika“, katero je mnogo
let skrbno urejal rajni prvobornik slovenske, dr. Janez
Bleiwis in v. g. župnik Blaž Potočnik ter razni
drugi učenjaki duhovskega in svetnega stanu. Ta
„Pratika“ ima na prvi strani podoben sv. Jožefa kot
uradno potrjeno varstveno znamko. Zatorej za-
htevajte vedno le Blasnikovo „Veliko
Pratiko“, vsako drugo zavrnite kot nepravilo!!!

„Vel. Pratika“ stane 24 v.

„Vel. Pratika“ stane 24 v.

L. Schwentner

knjigotržec

v Ljubljani, Prešernove ulice št. 3.

Naznanjam, da sem prevzel od „Narodne Tiskarne“ v Ljubljani
v izključno razprodajo Jurčičeve brane spise, potem letnike
in posamezne številke „Ljubljanskega Zvona“ in vse one
knjige, katere so izšle v založbi „Narodne Tiskarne“. —
Te knjige so:

Josipa Jurčiča zbrani spisi, zvezek I.
do XI., broširan à 60 kr., elegantno ve-
zan à 1 gld.

Posamezne številke „Ljubljanskega
Zvona“ po 40 kr.

Zbirka zakonov. I. Kazenski zakon-
nik, vezan à 3 gld.

Zbirka zakonov. II. Kaz. pravni red,
vezan à 2 gld. 80 kr.

Zbirka zakonov. I. zvezek,
broširan à 50 kr.

Dr. Nevešek: „4000“. Povest,
broš. à 50 kr.

A. Škerbec: Islet v Oarigradu, broš.
à 20 kr.

Turgenjev: Otol in sinovi. Roman,
broširan à 50 kr.

— štiri novele, broš. à 20 kr.

Beneš-Třebitzky: Blodno dušo.
Roman, broširan à 70 kr.

Po znižani ceni priporočam: Fran. Kocbek, Pregovori, prilike in reči. Prej
50 kr., sedaj samo 30 kr.

Sprejemam tudi naročila na vse modne žurnale, na
vse domače in tuje časnike ter knjige.

Lefebvre: Pariz v Ameriki, broširan
à 50 kr.

Stat. nominis umbra: Osnikar-
stvo in naši časniki, broširano
à 40 kr.

Jelinek: Ukrajinske dume. Povest,
broširana à 15 kr.

Halévy: Dnevnik, broširan à 15 kr.

— Razne pripovedke, broširane à
40 kr.

— Dve povesti, broš. à 25 kr.

Theuriet: Urdina. Povest, broš.
à 20 kr.

A. Trstenjak: Slovensko gleda-
lišče, broširan izvod à 1 gld.

Jurčič: Listki, broš. à 15 kr.

— Gregorčičevim kritikom, broš. à
30 kr.

Avstrijski patrijot: „Parteiwesen
der Slaven“, broširano à 50 kr.

Weltall u. Menschheit

popolnoma nove knjige, so pod zelo
ugodnimi pogoji eventualno na mesečne
obroke na prodaj.

Ponudbe pod šifro A. S. na uprav-
ništvo tega lista. 3095-1

Čevljarskega pomočnika

za stalno delo
išče 3084-1

Anton Marješič, v Medvodah.

Gostilna

na prijaznem kraju blizu premogokopa
tik okrajne ceste, se odda s 1. de-
cembrom v najem.

Kje — pove upravnistvo „Slov.
Naroda“. 3061-2

Kupim še dobro ohranjeno

prodajalniško opravo

Rudolf Zorè 3096
Jesenice. Gorenjsko.

Semenski želod

kupuje
Adalbert Faragó
c. in kr. dvorni dobavitelj

v Zala-Egerszegu pri Vel. Kaniži
(Ogrsko) 3057-2
in prosi za skorajšnje ponudbe.

Dva čevljarska pomočnika

sprejme takoj
Josip Narod, čevljar.
Zagorje ob Savi. 3097-1

trgovski pomočnik

vešč trgovine z mešanim blagom, z do-
brimi izprijebami, želi s 1. novembrom
premeniti službo, bodisi v mestu ali
na deželi. — Več pove uprav. „Slov.
Naroda“. 3080-2

Prodajalka

vešč trgovine z mešanim blagom z
večletnim dobrim spričevalom išče službe
v manjši trgovini na deželi.

Ponudbe na Upravnistvo „Slov.
Naroda“. 3093-1

Dobro idoča

brivnica

se iz proste roke takoj proda.
Kje — pove upravnistvo „Slov.
Naroda“. 3017-3

Sode

vinske od 620 do 650 litrov vsebine
proda po nizki ceni 2581 11

Fran Cascio

Vegove ulice št. 10.

Hiša naprodaj.

V Ljubljani na Zaloški cesti št. 15
se prostovoljno proda enonadstropna
hiša, v kateri je dobro vpeljana trgo-
vina. Pri hiši je veliko dvorišče, skla-
dišče, 4 kleti, hlev, velik sadni in ze-
lenjadni vrt. — Več ravnotam I. nadstr.
3044-2

Panorama-kosmorama
Dvorski trg št. 3 3089
pod „Narodno kavarno“.

Ta teden

ŠVEDSKO.

Dr. Ivan Oražen, zdravnik v Ljubljani

opozarja na svoj

ortopedično-zdravilni zavod

v katerem se zdravi: raznovrstno skrivljenje hrbtenice, iz-
bočen hrbet, neenake rame, neenaka ledja itd.

Vse se izvršuje pod osebnim nadzorstvom dr. Oražna, ki daje pojas-
nila ob svojih ordinacijskih urah od 9. do 10. ure dopoldne in od
2. do 3. ure popoldne, v Wolfvih ulicah št. 12, I. nadst. 2772-8

Zahvala.

Moj mož Jakob Šarc, kmetovalec na Hudem, Kranj-
sko, je umrl 7. avgusta t. l. na opeklinah, ki si jih je na-
kopal pri rešilnih delih, ko je pri nas gorelo. Zavarovan je
bil za slučaj smrti vsled nezgode v moj prid pri glavnem
zastopstvu

„NATIONALE“

delniški zavarovalni družbi proti nezgodam

za 4000 K. Dne 23. avgusta sem vložila potrebne listine in
sem že danes prejela polno zavarovano vsoto 4000 K, reci:
štiritisoč kron, zaradi česar se čutim dolžno, da javno izrečem
zavarovalnici za kulantno in brzo likvidovanje priznanje in
najtoplejšo zahvalo.

Na Hudem, 31. avgusta 1905.

Franciška Šarc.

3072

Etablissement za moško obleko po meri
in zavod za uniformiranje

Jos. Rojina, Ljubljana

Velika zaloga elegantno izvršene moške
in deške konfekcije.

Bogato izbrana zaloga izrečno angleškega blaga.

Ces. kr. avstrijske državne železnice.

C. kr. ravnateljstvo drž. železnice v Bejaku.

Izvod iz voznega reda.

Veljaven od dne 1. junija 1905. leta.

ODHOD IZ LJUBLJANE juž. kol. PROGA NA TRBIŽ. Ob 12. uri 24 m. pomoči osebni
vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Inmost, Monakovo, Ljubno, čez Selthal v Anse-
sel, Solnograd, čez Klein-Reifling v Steyr, v Lince, na Dunaj via Amstetten. — Ob 5. uri 07 m.
zjutraj osebni vlak v Trbiž ob 1. junija do 10. septembra ob nedeljah in praznikih. — Ob 7. uri 5 m.
zjutraj osebni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj, čez Selthal
v Solnograd, Inmost, čez Klein-Reifling v Lince, Budejovice, Plzen, Marijane v. Hebr. Francove
vare, Karlove vare, Prago, Lipsko, čez Amstetten na Dunaj. — Ob 11. uri 44 m. dopoldne osebni
vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Ljubno, Selthal, Dunaj, Solnograd, Inmost, Bregenz,
Zerene, Pariz. — Ob 3. uri 15 m. popoldne osebni vlak v Podnart-Kropo, samo ob nedeljah in
praznikih. — Ob 3. uri 58 m. popoldne osebni vlak v Trbiž, Beljak, Pontabel, Celovec, Fran-
zensfeste, Monakovo, Ljubno, čez Klein-Reifling v Steyr, Lince, Budejovice, Plzen, Marijane v. Hebr.,
Francove vare, Karlove vare, Prago (Ljubljana-Lince-Praga direktni voz I. in II. razr.),
Lipsko, na Dunaj čez Amstetten. — Ob 10. uri pomoči osebni vlak v Trbiž, Beljak, Fran-
zensfeste, Inmost, Monakovo (Ljubljana-Monakovo direktni voz I. in II. razreda). — PROGA
V NOVO MESTO IN KOČEVJE. Osebni vlaki. Ob 7. uri 17 m. zjutraj osebni vlak v
Novo mesto, Straz, Toplice, Kočevje, ob 1 uri 5 m. pop. istotako. — Ob 7. uri 8 m.
zvečer v Novo mesto, Kočevje. — PRIHOD V LJUBLJANO juž. kol. PROGA IZ TRBIŽA.
Ob 3. uri 23 m. zjutraj osebni vlak s Dunaja čez Amstetten, Monakovo (Monakovo-Ljubljana
direkt. voz I. in II. razr.), Inmost, Franzensfeste, Solnograd, Lince, Steyr, Ansecel, Ljubno, Celovec,
Beljak. Ob 7. uri 12 m. zjutraj osebni vlak iz Trbiža. — Ob 11. uri 10 m. dopoldne osebni vlak
s Dunaja čez Amstetten, Lipsko, Karlove vare, Hebr. Marijane v. Prago (Praga-Lince-Ljub-
ljana direktni voz I. in II. razreda), Plzen, Budejovice, Solnograd, Lince, Steyr, Pariz,
Zerene, Carih, Bregenz, Inmost, Zell ob Jeseru, Lend-Gastein, Ljubno, Celovec, smohot,
Pontabel. — Ob 4. ur 29 m. popoldne osebni vlak s Dunaja, Ljubna, Selthala, Beljaka,
Celovca, Monakovega, Inmosta, Franzensfeste, Pontabla. — Ob 8. uri 06 m. zvečer osebni vlak
s Dunaja, Lipskega, Prage, Franzensfeste, Karlovih varov Hebr., Mar. varov, Plzna Budejovic,
Lince, Ljubna, Beljaka, Celovca, Pontabla, čez Selthal ob Inmosta in Solnograda. — Ob 9.
uri 5 m. zvečer iz Lince Bleda samo ob nedeljah in praznikih. — Ob 10. uri 40 m. zvečer
osebni vlak iz Trbiža ob 1. junija do 10. septembra ob nedeljah in praznikih. — PROGA IZ
NOVEGA MESTA IN KOČEVJA. Osebni vlaki: Ob 8. uri 44 m. zjutraj osebni vlak iz Novega mesta in
Kočevja, ob 2. uri 32 m. popoldne iz Straz, Toplice, Novega mesta, Kočevja in ob 8. uri 35 m.
zvečer istotako. — ODHOD IZ LJUBLJANE juž. kol. V KAMNIK. Mešani vlaki: Ob 7. uri
28 m. zjutraj, ob 2. uri 5 m. popoldne, ob 7. uri 10 m. zvečer. — Ob 10. uri 45 m. pomoči
samo ob nedeljah in praznikih. — PRIHOD V LJUBLJANO juž. kol. IZ KAMNIKA.
Mešani vlaki: Ob 6. uri 48 m. zjutraj, ob 10. uri 59 m. dopoldne, ob 6. uri 10 m. zvečer.
Ob 9. uri 55 m. pomoči samo ob nedeljah in praznikih. — Srednjeevropski čas je za 2 min.
pred krajevnim časom v Ljubljani.

Ustanovljeno 1862

Telefon 584.

Najstarejša tvornica peči in ognjišč
c. kr. dvojni mašinist

RUDOLF GEBURTH, Dunaj

VII. Kaiserstrasse 71, na voglu Burggasse. 2773-8

Specialni ka-
talogi gratis
in franko.

Zaloga ognjišč, štedil-
nikov in strojnih ognjišč
za vsako porabo.

Vse vrste peči tudi s
trajnim gorenjem.

Franc Jožefova grenčica

pravi prav reprezentant grenčic!
(V medic. odd. splošne bolnice na Dunaju.)

Anton Šarc

v Ljubljani
na Sv. Petra cesti št. 8

Zaloga ces. kr. tvornice
za "plateno, namizno in damastno blago"
Norbert Langer & sinovi
na Moravskem
platno vseh širin za telesno
in posteljno perilo, namizni
prti, serviete, garniture za
kavo, bele in barvaste, bri-
salke, žepni robci, brisalne
rute, šifon, širting, kreton,
batist itd. itd.

Švicarske vezenine.

Specialna trgovina za opreme nevest.

Moško, žensko, otroško in
perilo za novorojence se
po meri izdeluje solidno
in najceneje.

Opreme za neveste od
K 350— naprej.

Najnovejše modele za perilo
radi pokažemo na ogled.

Z odličnim spoštovanjem

Anton Šarc

Sv. Petra cesta št. 8
v Ljubljani. 2215—12

Specialiteta

moških modnih telovnikov ter originalnih
angleških oblek, svršnikov, paletotov in
športnih sukenj.

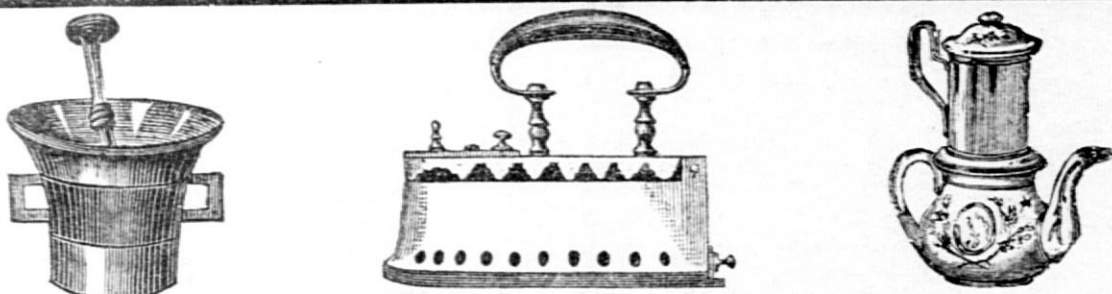
Popolnoma sortirana zaloga najnovejših
jesenskih in zimskih oblek za dame, de-
klice, gospode in dečke.

Čudovito nizke cene.

„Angleško skladišče oblek“

Oroslav Bernatović

v Ljubljani, na Mestnem trgu št. 5.

Ernest Hammerschmidta nasledniki 3474—44
MADILE, WUTSCHER & Co.
trgovina železnin in kovin

Valvazorjev trg št. 6 — Ljubljana — Prešernove ulice št. 50.

Velika zaloga kuhinjskega orodja in hišne oprave.

„Grossol“

za stare in nove strehe iz lepenke (Papp-
dächer) kakor tudi za pločevinaste strehe
(Blehdächer) najbolje krijoči in najtrpež-
nejši plesk sedanjega časa.

„Grossol“ je vlaknasta pleskalna tvarina za stare in nove
strehe iz lepenke, katera pri največji vročini
ne kipi in ne kaplja, pri mrazu pa ne poka in
ostane vedno elastična. Vse take strehe iz le-
penke, ki jih dosedaj ni bilo možno popraviti,
se dajo z „Grossol-om“ za več let absol. zgo-
stiniti.

se vporablja mrzlo in se ne potresa s peskom.

„Grossol“ ne teče in ne kaplja. 2881—6

„Grossol“ se ne trga in ne poka. Z „Grossol-om“ se maže
le vsaki 5 let in nadomešča novo kritje. Gorenje
lastnosti so nam potrdili čisto mnogi s priznal-
nimi pismi in prima spričevali.

Pripravne kritače za mazanje se dobe pri nas.

Tržiška (Monfalkone) tovarna oljnatih mazil ga vozove in kemičnih produktov

KOLLAR & BREITNER

tovarna za strešno lepenko, lesni cement, asfalt, kotran in grossol

Tržišč (Monfalkone) pri Trstu.

Varujte se pred slično se glasečim a manjvrednim ponarejanjem.

Mednarodna panorama.

Ljubljana, Pogačarjev trg.

— Ta teden razstavljen —

Švedsko.

Izlet v Stokholm, kakor tudi zani-
mivo potovanje po Jämtlandiji in
Laplandiji.

Z odličnim spoštovanjem

Valerija Fessi

3088

lastnica Mednarodne panorame.

Avtomatske pasti na veliko

za podgane glid. 2—, za miši glid. 120,
ujamejo brez nadzorovanja do 40 kom.
v eni noči, ne puste duha in se same
nastavijo. Past za ščurke „Eclipse“
ujame na tisoče ščurkov v eni noči;
velja glid. 120. Povsod najboljši uspehi.
Pošilja proti povzetju J. Schüller,
Dunaj II, Kurzbaugasse 4.
Nebroj priznanih pisem. 2536—20

Naznanilo.

Usojam si cenjenemu občinstvu
vljudno naznaniti, da sem otvorila

pralnico

in sprejemam vsa v to stroko
spadajoča dela, kakor: pranje
raznovrstnega perila, likanje
na lesk, apretiranje oblek,
bluz, zastorov, kakor tudi
nevestinih oprav. 3049 2

Na zahtevo pošiljam tudi po
perilo in je dostavljam na dom brez-
plačno kar zadostuje samo dopisnica.

Točna in cena postrežba za-
gotovljena.

M. Žvan,
Poljanski nasip št. 12.

GRAND PRIX

Pariška svetovna razstava 1900.

Svetovnoslavna ustna voda.
Dobiva se povsod. 1445—43

Za takojšnji vstop v velikem
podjetju

se iščejo

knjigovodkinja in blagajničarka

le prva moč in srednje starosti;
dalje: 3052 3

Mehanik

za živalne stroje in
prodajo.

Več okrajnih zastopnikov za Kranjsko

proti stalni plači in proviziji.
Ponudbe poštno-ležeče pod
S. M. O. Ljubljana.

Proti debelosti!

Nov način notranjega in zunanjega zdravljenja debelosti, brez
porabe zdravil in brez premene hrane ali načina življenja.

Da postanete vitki in si obenem utrdite zdravje,
rabite samo

Ural milo.

Nič več debelih teles, nič več krepkih bokov, ampak mladostna
vitkost, harmonična rast in graciozna oblika stasu brez izpreme-
nitve načina življenja. Preprosto prijetno zdravljenje brez vsake
nevarnosti. Hrane ni treba preminjati. Ni zdravilo. Prirodni iz-
delek, ki zdravju ne škodi, za kar jamčimo. Prirodni učinek.
Deli telesa, ki se umivajo z Ural milom, izgube toščakost,
zmanjša se debelost in polepša stas dam, moških in otrok.
Na tisoče hvalnih priznanj. Ural milo obsega dobro izčiščen
zelisljeni izvleček, ki stoji v koži nabrano toščo, ne da bi škodoval
zdravju, kakor se to godi po neprestani porabi tako-
zvanih notranjih „zdravil“. Ural milo stane z natančnim navo-
dilom v velikih kosih po 250 gr en kos K 4—, 3 kosi K 10—,
6 kosov K 16—, 12 kosov K 30— po povzetju, ali če se pošlje
denar naprej. Od 3 kosov naprej franco. Naročila naj se na-
slavljajo na glavno zalogo 1906—6

M. Feith, Dunaj, VI., Mariahilferstrasse 45.

Zaloga koles in motorjev

486 43 iz znane tovarne J. Puch v Gradcu.

Z dveletnim jamstvom.

FRANC ČUDEN

urar in trgovec v Ljubljani

Prešernove ulice, nasproti franč. samostana

Filialka: Mestni trg, nasproti rotovža.

Drugih vrst kolesa od K 120— dalje.

Z enoletnim jamstvom.

Velika zaloga šivalnih strojev.

Cenovniki zastoj in poštne prosto.

Naznanilo.

Proda se posamezno več k verskemu zalogu Kostanjevica
na Dolenjskem pripadajočih in od skupnega zemljišča oddeljenih
telesnin v celotnem površju okoli 600 ha proti ponudbam in sicer:

- 1.) od I. do VIII. skupine se prodajo parcele: št. 1100 in 1072/301 kata-
stralne občine Površje; parcela št. 3398 kat. obč. Bučka; parcele št. 658,
1103/1, 1092/66, 1038/2 in 3, 1097, 1098/1, 1083/2, 1104/84 kat. občina Mer-
šiča vas; parcela št. 1168 kat. obč. Smednik; parcele št. 1092/54, 1095, 1096,
kat. občina Meršiča vas; parcele št. 1072/302, 1101, 1086 kat. obč. Površje;
parcele št. 1106, 1685, 1689, 2776 kat. obč. Raka; parcela št. 889 kat. obč.
Površje; parcele št. 906, 1560, 937, 938 kat. obč. Senuše; parcela št. 4173 kat.
obč. Raka; parcele št. 1149, 1150, 1177/102 1137, 1144, 948, 950, 959, 1027/2,
1042, 1028, 1131/1, 1131/2, 1132, 1116, 1127, 1184, 1186, 1193, 1196, 1197
kat. obč. Smednik;
- 2.) od XIII. skupine se prodajo parcele št. 3594/80, 3594/3, 3594/82,
3594/81 kat. obč. Gorenje polje;
- 3.) od XX. skupine se prodajo parcele št. 1822/1 kat. obč. Planina.
- 4.) od XXII. skupine se prodajo parcele št. 1760/14 kat. obč. Čatež; par-
cele št. 37, 115, 116, 117, 95, 98, 99, 100, 101, 102, 103, 107, 108, 109, 189,
7, 1200, 1323, 1324 in 1325 kat. obč. Cerina.

Kupovalci naj vložijo svoje z eno krono kolekovane kupne ponudbe
najkasneje do 30. okt. 1905 do 12. ure predpoldne

pismo ali potom zapisnika pri c. kr. gozdnem in domenskem ravnateljstvu v
Gorici ali pa pri c. kr. gozdnem in domenskem oskrbništvu v Kostanjevici.

V teh kupnih ponudbah naj kupec izrečno navede, da so jim kupni po-
goji dobro znani in zanje obvezni, da ne odstopijo od svojih ponudb do ko-
nečne, odločilne rešitve in da se zavežejo plačati v slučaju odobritve kupne po-
nudbe pristojbine kolekov in pristojbino za prenos imovine.

Pismene kupne ponudbe morajo biti lastnoročno in od dveh priči podpisane.

Kupni ponudbi se mora priložiti varščina 10 odstotkov od ponujene cene
v gotovini ali v vrednostnih pupilarno varnih papirjih. Varščina v gotovini se
po potrditvi kupne ponudbe vračuna v kupno ceno.

Seznam natančnejšega popisa, površja cenilne vrednosti, lege posameznih
telesnin in načrt so na ogled pri c. kr. gozdnem in domenskem ravnateljstvu v
Gorici in pa pri c. kr. gozdnem in domenskem oskrbništvu v Kostanjevici.

Vzorci kupnih ponudb in prepisi kupnih pogojev se dobijo brezplačno
pri c. kr. gozdnem in domenskem ravnateljstvu v Gorici
ali pa pri c. kr. gozdnem in domenskem oskrbništvu v Ko-
stanjevici. 2938—2

C. kr. gozdno in domensko ravnateljstvo v Gorici
dne 11. septembra 1905.

FELIX TOMAN

stavbeni in umetni kamnoseški mojster

Ljubljana, Resljeva cesta šte. 30.

Največja zaloga — velika
izbira vsakovrstnih
nagrobni spomenikov.
Lastni izdelki.

Piramide in obeliski iz črnega šved-
skega granita, sijenita in labradorja.
Nagrobni križi iz belega kararskega
krastelskega in kraškega marmorja.

Naprava in prestavljanje

kompletnih rakev in monumentov.

Solidni proizvod z najcenejšimi pogoji.
Načrti in proračuni brezplačno.

3098—1

Več urarskih pomočnikov
starejših, dobrih delavcev, sprejme takoj
H. Suttner, urar v Kranju.

Dobro kolo

proda za jako nizko ceno lastnik
Louvo Sebenik v Spod. Šiški.

V NOBENI SLOVENSKE HIŠI SE NE
BI SMELE POGREŠATI

POEZIJE

DOKTORJA

FRANCETA

PREŠERNA

UREDIL SKRIPT. L. PINTAR

ILUSTRIRANA IZDAJA, SEŠITA 5 K, V PLATNO
VEZANA 6 K 40 H, V USNU VEZANA 9 K
LJUDSKA IZDAJA 1 K, V PLATNO VEZANA 1 K
40 H, NATISNILA IN ZALOŽILA IG. PL. KLEINMAYR
& FED. BAMBERG V LJUBLJANI. SE DOBIVAJO
SE PO VSEH KNJIGOTRŽNICAH.

Krasno izbero
konfekcije
za dame in deklice
kakor tudi
manufakturno blago
perilo
vsakovrstne preproge
i. t. d.
priporoča
Anton Schuster
Ljubljana
Špitalske ulice števil. 7.
Solidno blago. Nizke cene.

Pravkar izšlo:
Janez Trdina.
Verske bajke, stare in nove.
Bajke in povesti o Gorjancih.
Zbranih spisov knjiga 2. 23-110
Ko je bil začel Trdina v 1. letniku
„Ljubljanskega Zvona“ 1. 1891. priob-
čevati svoje bajke in povesti, je ostrmel
slovenski svet nad bogato zakladnico
domišljije naroda, bivajočega ob do-
lenjskih Gorjancih, začudil pa se je
tudi nad obliko, v kakršni jih je pi-
satelj podajal. Snov, slog, jezik, vse
je bilo pristno narodno. Nabirajoč
narodno blago in priobčujoč ga šir-
šemu svetu, ponarodnel je pisatelj sam.
Trdinove spise priporočamo z
mirno vestjo kot najlepši književni
dar, in sicer:
„Bahovi huzarji in Iliri“
broš. 3 K, s poštnino 3 K 20 v.
eleg. vez. 4 K 50 h, s poštnino 4 K 70 h.
Verske bajke in Bajke in
povesti o Gorjancih. I.
broš. 2 K, s poštnino 2 K 10 h,
eleg. vez. 3 K 20 h, s poštnino 3 K 40 h.
Dobiva se v založništvu
Lav. Schwentnerja
v Ljubljani
Prešernove ulice 3.

V notarsko pisarno v Ljubljani
se sprejme takoj izurjen
strojepisec.

Ponudbe sprejema uprav. „Slov.
Naroda“.

Zaradi preselitve se proda pod
ugodnimi pogoji v prijaznem kraju
na Dolenjskem ob okrajni cesti ležeča
enonadstropna hiša
v kateri se nahaja prodajalna.
K hiši spada vodnjak, hlev, svinjak,
kozele, dve nji in del gozda.
Natančnejša pojasnila daje: 1-3092
Josip Sežon,
na Jami, pošta Dvor, Dolenjsko.

Od c. kr. vlade konc. 30702
privatno učilišče
Eme Schlehan
v Ljubljani, Židovske ulice št. 1.
Sprejem učenk vsak dan od 9.—12. ure dopoldne.
Kroji se prodajajo po meri.

INDRA TEA
najboljši čaj na svetu.
Dobi se povsod.
Indra Tea Import Company, Triest.

Važno za vsako gospodinjstvo!
Če hočete žgano kavo z velearomatiškim okusom, močjo in izdatnostjo, kupujte samo žgane
kave, ki spajajo vse te vrline, namreč kave
Prve ljubljanske velike pražarne za kavo
KARLA PLANINŠKA na Dunajski cesti, nasproti kavarne „Evropa“.

Gebr. STROBENTZ, tvorniška delniška družba v Buda-Pesti.
Pacific, suh jajčje-močnati izdelek iz kokošjih jajec.
Najboljše za priprav-
ljanje kuha-
nih in peče-
nih močna-
tih jedil
itd.
Zavitek
s
4 grami
10 vin.
Karton
s
25 grami
60 vin.
Poraba je
preprosteja
nego pri
svežih jaj-
cih in
ceneja.
Karton
s
50 grami
K 1'20.
Karton
s
100 grami
K 2'40.
Najboljše
za izdelova-
nje juh,
omak, sla-
doleda
itd.
Na debelo: generalna zaloga za Avstrijsko: **LUDVIK WILD**, Dunaj, VI. Magdalenenstrasse 14/48.
Napredaj po vseh trgovinah za živila.

PRIZNANO NAJBOLJŠE OLJNATE BARVE.
NAJFINEJŠE BARVE ZA UMETNIKE
DR. SCHOENFELDA & KO. V DÜSSELDORFU
FINE OLJNATE BARVE ZA ŠTUDIJE
DR. SCHOENFELDA & KO. V DÜSSELDORFU
PUŠICA 20 VIN. MEČILA,
APARATE, BARVE IN PREDLOGE ZA
ŽGALNO SLIKANJE
VELIKO IZBIRO
LESENIM IZDELKOV
ZA VŽIGANJE IN POSLIKANJE IMATA
BRATA EBERL
TOVARNA OLJNATIH BARV, LAKOV IN FIRNEŽEV
MIKLOŠIČEVA CESTA 6 LJUBLJANA.
ČOPIČI. — BRONCE. — KARBOLINEJ. — LIM.

Perje
za postelje in puh
priporoča po najnižjih cenah
F. HITI
Pred škofijo št. 20
Zunanja naročila se točno izvršujejo.

ŽELOČNA TINKTURA
odvajalna
LEKARJA PICCOLI-JA
v LJUBLJANI
pospešuje prebavo in odprtje
telesa. Cenik brezplačno.

I steklenica 20 vinarjev.
Naročila proti povzetju.

Slovenske muzikalije

ravnokar izšle!
Govekar Fr.: Rokovnjači,
uglasbil **Viktor Parma**, kom-
pletno K 10'70.
Posamezno:

1. Ouvertura za klavir . . . K 2'50
2. Kuplet za moški glas s klavirjem . . . 1'
3. Zora vstaja, za sopran s klavirjem . . . 1'
4. Cvetičih dekle prsa bela, samospev (sopran), z mešanim zborom ob spremljevanju klavirja . . . 2'
5. Mladi vojaki, koračnica za klavir in petje . . . 1'20
6. a) Oj zlata vinska kaplja ti, samospev z moškim zborom. . . 3'
- b) Povsod me poznajo, samospev iz „Zdravice“ . . .

Govekar Fr.: Legijonarji,
uglasbil **Viktor Parma**, kom-
pletno K 11'20.
Posamezno:

1. Zapej mi, ptičica, glasno, pesem za sopran s klavirjem . . . K 1'20
2. V petju oglasimo, moški zbor s klavirjem . . . 1'80
3. Kuplet za moški glas s klavirjem . . . 1'
4. Romanca, samospev (tenor) z moškim zborom ob spremljevanju klavirja . . . 1'80
5. Ptčka, pesem za sopran s klavirjem . . . 1'20
6. Skoz vas, koračnica. Po besedah J. Stritarja. Za klavir (s petjem ad libitum) . . . 1'20
7. Sezidal sem si vinski hram, samospev z moškim zborom. Za petje in klavir iz „Zdravice“ . . . 3'

Dalje: 3268-47
Viktor Parma: Mladi vojaki, koračnica s petjem ad libitum. Že 3. izdaja . . . K 1'20
Viktor Parma: Mladi vojaki, za citre . . . 1'
Viktor Parma: Slovenske cvetke, potpouri po slovanskih napevih . . . 2'50
Viktor Parma: Triglavske rože, valček po slovanskih napevih . . . 2'50
Viktor Parma: Zdravice, za petje in klavir . . . 3'
Žirovnik Janko: Narodne pesmi z napevi, I. zvezek K 1'20 po pošti K 1'30.
Žirovnik Janko: Narodne pesmi z napevi, II. zvezek K 1'—, po pošti K 1'10.

Največja zaloga muzikalij v Ljubljani
Katalogi gratis in franko.
Izposojevalnica muzikalij obsega 10.000 števk.
Mesečni abonement s premijami.
Razpošilja tudi na zunan
Oton Fischer
trgovina z muzikalijami v Ljubljani.

BRÁZAY FRANCOVO ŽGANJE

Vrat, grlo. Čigarkoli vrat je podvržen prehlajenju, naj ne opusti oplakniti si ga vsak dan z Brázay Francovim žganjem, kar vrat in grlo posebno ojači in napravi odpornega proti prehlajenosti.